

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ КОНВЕНЦИЈЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА О БОРБИ ПРОТИВ ДЕЗЕРТИФИКАЦИЈЕ У ЗЕМЉАМА СА ТЕШКОМ СУШОМ и/или ДЕЗЕРТИФИКАЦИЈОМ, ПОСЕБНО У АФРИЦИ

Члан 1.

Потврђује се Конвенција Уједињених нација о борби против дезертификације у земљама са тешком сушом и/или дезертификацијом, посебно у Африци, сачињена 17. јуна 1994. године у Паризу, у оригиналу на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику.

Члан 2.

Текст Конвенције Уједињених нација о борби против дезертификације у земљама са тешком сушом и/или дезертификацијом, посебно у Африци, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

**КОНВЕНЦИЈА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА
О БОРБИ ПРОТИВ ДЕЗЕРТИФИКАЦИЈЕ У ЗЕМЉАМА СА ТЕШКОМ
СУШОМ и/или ДЕЗЕРТИФИКАЦИЈОМ, ПОСЕБНО У АФРИЦИ**

Стране ове Конвенције,

Потврђујући да су становници у угроженим или погођеним подручјима центар бригае у борби против дезертификације и ублажавања последица суше,

Изражавајући озбиљну забринутост међународне заједнице, укључујући државе и међународне организације поводом штетних утицаја дезертификације и суше,

Свесне да аридна, семиаридна и сува субхумидна подручја заједно чине знатан део копна Земље, и која су пребивалишта и извор средстава за egzистенцију великог дела његовог становништва,

Констатујући да су дезертификација и суша проблеми глобалних размера, које погађају све регионе света и да су потребне заједничке акције међународне заједнице у борби против дезертификације, или ублажавања последица суше,

Имајући у виду да велики број земаља у развоју, посебно најмање развијене земље, имају озбиљне проблеме са сушом и/или дезертификацијом, а посебно трагичне последице ових појава у Африци,

Имајући у виду, такође, да дезертификацију изазивају сложена међуделовања физичких, биолошких, политичких, социјалних, културних и економских фактора,

Узимајући у обзир утицај трговине и релевантних аспеката међународних економских односа на способност погођених земаља за одговарајућу борбу против дезертификације,

Свесне да су стабилан економски раст, социјални развој и искорењивање сиромаштва приоритетни задаци угрожених земаља у развоју, посебно у Африци, и да су изузетно важни за постизање циљева одрживости,

Узимајући у обзир да дезертификација и суша неповољно утичу на одрживи развој директним међуодносом са важним социјалним проблемима као што су сиромаштво, лоше здравље и исхрана, недостатак залихе хране, као и са проблемима који произилазе из миграција, расељавања лица и демографских динамика,

Високо ценећи значај досадашњих напора и искустава држава и међународних организација у борби против дезертификације и ублажавања последица суше, нарочито у спровођењу Акционог плана у борби против дезертификације усвојеног 1977. године на Конференцији Уједињених нација о дезертификацији,

Схватајући да, и поред напора у прошлости, напредак у борби против дезертификације и ублажавања последица суше није постигнут очекивани напредак у сузбијању дезертификације и последица суше те да је потребан нови и ефикасан приступ на свим нивоима у оквиру одрживог развоја,

Увиђајући оправданост и релевантност одлука усвојених на Конференцији УН за животну средину и развој, посебно Агенде 21 и његовог поглавља 12, који одређују основу за борбу против дезертификације,

Поново потврђујући, у том смислу, да су обавезе развијених земаља садржане у члану 13 поглавља 33 Агенде 21,

Узимајући у обзир Резолуцију 47/188. Генералне Скупштине, посебно приоритете одређене за Африку и све остале одговарајуће резолуције, одлуке и програме УН о дезертификацији и суши, као и релевантне декларације афричких земаља и земаља других региона,

Поново потврђујући Рио Декларацију о заштити животне средине и развоју, која у свом Начелу 2 каже, да у складу са Повељом Уједињених нација и начелима међународног права, државе имају суверено право на коришћење властитих природних ресурса у складу са својим властитим политикама заштите животне средине и развоја, и одговорност да осигурају како активности у оквиру њихове надлежности или контроле не би изазвало штете по животну средину и других држава или подручја изван граница националне надлежности,

Увиђајући да националне владе имају одлучујућу улогу у борби против дезертификације и ублажавања последица суше и да напредак у тој области зависи од спровођења акционих програма на локалним новоу у угроженим областима,

Увиђајући, такође, значај и неопходност међународне сарадње и партнерства у борби против дезертификације и ублажавања последица суше,

Увиђајући, даље, важност помоћи угроженим земаљама у развоју, посебно у Африци, ефикасним средствима, између осталог, знатним финансијским средствима, укључујући и нове и додатне фондове, као и приступ технологијама без којих ће им бити тешко потпуно спровести њихове обавезе одређене овом Конвенцијом,

Изражавајући забринутост због утицаја дезертификације и суше на угрожене земље у Централној Азији и Закавказју,

Истичући значајну улогу жена у регионима угроженим дезертификацијом и/или сушом, посебно у руралним подручјима земаља у развоју, те важност осигурања пуног учешћа и мушкараца, и жена на свим нивоима у програмима борбе против дезертификације и ублажавања последица суше,

Подвлачећи посебну улогу невладиних организација и других значајних група у програмима борбе против дезертификације и ублажавања последица суше,

Имајући у виду, такође, однос између дезертификације и других глобалних проблема заштите животне средине с којима се суочавају међународне и националне заједнице,

Имајући, такође, у виду допринос који борба против дезертификације може да има у постизању циљева Оквирне Конвенције Уједињених нација о промени климе, Конвенције о биолошкој разноврсности и других конвенција о заштити животне средине,

Верујући да ће стратегије борбе против дезертификације и ублажавања последица суше бити најефикасније уколико се заснивају на одговарајућем систематичном осматрању и прецизним научним сазнањима и уколико се буду непрекидно проверавале,

Увиђајући да је неопходно да се повећа ефикасност и координација међународне сарадње како би се олакшало спровођење националних планова и приоритета,

Решене да предузму одговарајуће мере за сузбијање дезертификације и ублажавања последица суше за добробит интереса садашњих и будућих генерација,

Споразумеле су се у следећем:

Д Е О I У В О Д

УПОТРЕБА ТЕРМИНА

Члан 1.

За потребе ове Конвенције :

- (а) „дезертификација” означава деградацију земљишта у аридним, семиаридним и сувим субхумидним областима као последица различитих фактора, укључујући промене климе и људских активности;
- (б) „борба против дезертификације” обухвата активности за одрживи развој које су део свеукупног развоја земљишта у аридним, семиаридним и сувим субхумидним областима у интересу стабилног развоја у циљу :
  - (I) спречавања и/или ублажавања деградације земљишта;
  - (II) санирања делимично деградираног земљишта; и
  - (III) мелиорација потпуно деградираног земљишта;
- (в) „суша” значи природну појаву која настаје када је количина падавина знатно нижа од нормално забележеног нивоа, узрокујући озбиљне хидролошке поремећаје који штетно утичу на производне системе обрадивог земљишта;
- (г) „ублажавање последица суше” означава активности везане за прогнозирање суше намењене смањењу рањивости друштвених и природних система од суше, што је везано за процес борбе против дезертификације;
- (д) „земљиште” означава терестични био-продуктивни систем који обухвата земљиште, вегетацију, друге живе врсте и еколошке и хидролошке процесе који се одвијају унутар тог система;
- (ђ) „деградација земљишта” представља смањивање или губитак у аридним, семиаридним и сувим субхумидним подручјима, биолошке и економске продуктивности и комплекситета кишом напојеног земљишта, наводњаваних обрадивих земљишта, пашњака, шума и шумских земљишта која се појављује као резултат коришћења земљишта или процеса, или комбинације процеса, укључујући процесе који произилазе из људских активности и начина становања, као што су:
  - (I) ерозија земљишта услед деловања ветра и/или воде;
  - (II) погоршање физичких, хемијских и биолошких или економских својстава земљишта; и
  - (III) дугорочни губитак природне вегетације;
- (е) „аридне, семиаридне и суве субхумидне области “ представљају подручја ван поларних и субполарних региона у којима се однос просечних годишњих падавина и потенцијалне евапотранспирације креће од 0,05 до 0,65;

- (ж) „угрожене области” значе аридне, семиаридне и/или суве субхумидне области угрожене или захваћене дезертификацијом или којима прети дезертификација;
- (з) „угрожене земље” су земље чије територије укључују у целини или делимично угрожена подручја;
- (и) „регионална организација за економске интеграције” је организација коју су основале суверене државе датог региона, а у чијој су надлежности питања уређења овом Конвенцијом и која је на одговарајући начин овлашћена да у складу са њеним унутрашњим процедурама, потпише, ратификује, прихвати, одобри или приступи овој Конвенцији;
- (ј) „развијене земље Стране” су стране из реда развијених земаља, и регионалне организације за економске интеграције које су основале развијене земље.

ЦИЉЕВИ

Члан 2.

- (1) Циљ ове Конвенције је борба против дезертификације и ублажавање последица суше у земљама угроженим јаким сушама, и/или дезертификацијом, посебно у Африци, ефикасним деловањем на свим нивоима, које подржавају договори о међународној сарадњи и партнерству, у оквиру целовитог прилаза који је садржан у Агенди 21, у доприношењу постизања одрживог развоја у угроженим областима.
- (2) Постизање овог циља ће укључивањем дугорочне интегралне стратегије које су истовремено усмерене, у угроженим областима, ка унапређивању продуктивности земљишта и санирању, очувању и стабилном управљању ресурсима земљишта и вода, водити ка побољшаним условима живота, посебно на нивоу заједница.

ПРИНЦИПИ

Члан 3.

Ради постизања циљева ове Конвенције и спровођења њених одредби, Стране се руководе, између осталог, следећим:

- (а) Стране треба да гарантују да су одлуке о разради и спровођењу програма борбе против дезертификације и/или ублажавања последица суше донешене уз учешће становништва и локалних заједница и да је створено повољно окружење на вишим нивоима како би се олакшало деловање на националним и локалним нивоима;
- (б) Стране требају, у духу међународне солидарности и партнерства, да унапређују сарадњу и координацију на субрегионалним, регионалним и међународним нивоима и ефикасније усмеравају финансијске, људске, организационе и техничке ресурсе тамо где је то потребно;
- (в) Стране треба, у духу партнерства, да развијају сарадњу на свим нивоима влада, заједница, невладиних организација и власницима пољопривредног земљишта како би се успоставило боље познавање природе и вредности земљишта и оскудних водених ресурса у угроженим областима и да раде ка њиховом одрживом коришћењу; и

- (г) Стране требају да потпуно узму у разматрање посебне потребе и околности угрожених земаља у развоју Страна, нарочито, најслабијих међу њима.

Д Е О II

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

ОПШТЕ ОБАВЕЗЕ

Члан 4.

- (1) Стране ће извршавати своје обавезе из ове Конвенције, индивидуално или заједнички, било кроз постојеће или будуће билатералне или мултилатералне аранжмане или њиховом комбинацијом, прикладно, наглашавајући потребу за усклађивањем напора и развијањем јасне дугорочне стратегије на свим нивоима.
- (2) У спровођењу циљева ове Конвенције, Стране ће:
- (а) усвојити целовит приступ посвећујући физичким, биолошким и социолошким видовима процеса дезертификације и суше;
  - (б) посветити одговарајућу пажњу, у оквиру одговарајућих међународних и регионалних органа, стању у угроженим земљама у развоју, Странама, у погледу међународне трговине, трговачке споразуме и дуговања са циљем успостављања повољног међународног економског окружења који води унапређењу одрживог развоја;
  - (в) укључити стратегије за сузбијање сиромаштва у напоре за борбу против дезертификације и ублажавања последица суше;
  - (г) унапређивати сарадњу између угрожених земаља-Страна у области заштите животне средине и очувања земљишних и водних ресурса, где се они односе на дезертификацију и сушу;
  - (д) јачати субрегионалну, регионалну и међународну сарадњу;
  - (ђ) сарађивати са одговарајућим међувладиним организацијама;
  - (е) одредити институционалне механизме, ако је прихватљиво, узимајући у обзир избегавање дуплирања; и
  - (ж) унапређивати примену постојећих билатералних и мултилатералних финансијских механизма и споразума који мобилишу и усмеравају значајне финансијске ресурсе угроженим земљама у развоју Странама у процесу борбе против дезертификације и ублажавања последица суше.
- (3) Угрожене земље у развоју Стране имају право на помоћ у спровођењу Конвенције.

ОБАВЕЗЕ УГРОЖЕНИХ ЗЕМАЉА СТРАНА

Члан 5.

Поред својих обавеза према члану 4. угрожене земље Стране обавезују се да :

- (а) дају предност борби против дезертификације и за ублажавање последица суше и доделу одговарајућих средстава у складу са својим околностима и могућностима;
- (б) утврђују стратегије и приоритете у оквиру планова и/или политика одрживог развоја, у борби против дезертификације и ублажавања последица суше;
- (в) означе основне узроке дезертификације и обрете посебну пажњу на социјално-економске чиниоце који доприносе процесима дезертификације;
- (г) подижу свест и олакшају учешће локалног становништва, посебно жена и омладине, уз подршку невладиних организација у напорима у борби против дезертификације и ублажавања последица суше; и
- (д) осигурају повољно окружење јачањем, прикладно, релевантног постојећег законодавства, а где оно не постоји, доношењем нових закона и формирања дугорочне политике и програма деловања;

ОБАВЕЗЕ РАЗВИЈЕНИХ ЗЕМАЉА СТРАНА

Члан 6.

Поред својих опшних обавеза према члану 4., развијене земље Стране обавезују се да:

- (а) активно подржавају, како је договорено, индивидуално или заједнички, напоре угрожених земаља у развоју Страна, посебно оних у Африци; и најмање развијених земаља, у борби против дезертификације и ублажавања последица суше;
- (б) обезбеде значајна финансијска средства и друге облике подршке за пружање помоћи угроженим земљама у развоју Странама, посебно оним у Африци, да ефикасно развију и спроводе њихове дугорочне планове и стратегије за борбу против дезертификације и ублажавања последица суше;
- (в) унапреде мобилизацију новог и допунског финансирања сагласно члану 20., тачка 2 (б),
- (г) подстакну мобилизацију финансирања из приватног сектора и других невладиних извора; и
- (д) обезбеде и олакшају приступ угроженим земаљама Странама, а посебно угроженим земаља у развоју Странама, одговарајућим технологијама, знањима и вештинама.

ПРИОРИТЕТ ЗА АФРИКУ

Члан 7.

У спровођењу ове Конвенције Стране ће дати предност угроженим земљама Африке Странама, у погледу посебне ситуације која преовлађује у том региону, али не занемарујући ни угрожене земље у развоју Стране у другим регионима.

ОДНОС СА ДРУГИМ КОНВЕНЦИЈАМА

Члан 8.

- (1) Стране ће подстицати координацију активности која произилази из ове Конвенције и, ако су њихове Стране, из других одговарајућих међународних

споразума, нарочито Оквирне Конвенције Уједињених Нација о промени климе и Конвенције о биолошкој разноврсности, како би оствариле максималну корист од активности из сваког споразума истовремено избегавајући при томе дуплирање напора. Стране ће подстицати спровођење заједничких програма, посебно у области истраживања, обуке, систематског осматрања, и прикупљања и размене информација, у толикој мери да те активности могу допринети достизању циљева одређених споразума.

- (2) Одредбе ове Конвенције неће утицати на она права и обавезе било које Стране која произилазе из билатералног, регионалног или међународног споразума склопљеног пре ступања на снагу ове Конвенције.

ДЕО III

АКЦИОНИ ПРОГРАМИ, НАУЧНА И ТЕХНИЧКА САРАДЊА И МЕРЕ ПОДРШКЕ

Одељак 1

АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

ОСНОВНИ ПРИСТУП

Члан 9.

- (1) У извршавању својих обавеза према члану 5., угрожене земље у развоју Стране и било која друга угрожена земља Страна у оквиру свог регионалног спровођења прилога, иначе која је у писменом облику информисала Стални Секретаријат о својој намери да припреми национални акциони програм ће, по потреби, припремити, јавно израдити и спроводити националне акционе програме, користећи и развијајући, што је највише могуће, постојеће релевантне успешне планове и програме, субрегионалне и регионалне акционе програме, као централне елементе стратегије за борбу против дезертификације и ублажавања последица суше. Такви програми ће се ажурирати кроз непрекидни процес учешћа на основи сазнања из деловања на терену, као и резултата истраживања. Припрема националних акционих програма биће уско повезана с другим напорима у формулисању националних политика за одрживи развој.
- (2) У одредби о различитим облицима помоћи од развијених земаља Страна у смислу члана 6., предност ће се дати подржавању, као што је договорено, националних, субрегионалних и регионалних акционих програма угрожених земаља у развоју Страна, посебно оних у Африци, било директно или кроз релевантне мултилатералне организације или на оба начина.
- (3) Стране ће подстицати органе, фондове и програме из система Уједињених Нација или других релевантних међувладиних организација, академских институција, научних заједница и невладиних организација које су на положају да сарађују, у складу са својим мандатним могућностима, да подрже израду, спровођење и праћење акционих програма.

НАЦИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 10.

- (1) Циљ националних акционих програма је да идентификују чиниоце који доприносе дезертификацији и практичне мере неопходне за борбу против дезертификације и ублажавања последица суше.
- (2) Национални акциони програми одредиће одговарајуће улоге владе, локалних заједница и корисника земљишта и расположиве потребне ресурсе. Они ће између осталог:
  - (а) уградити дугорочне стратегије у борби против дезертификације и ублажавања последица суше, нагласити спровођење и бити интегрисани у националне политике за одрживи развој;
  - (б) омогућити уношење измена као одговор на промену околности и бити довољно флексибилни на локалном нивоу да се испуне под различитим социо-економским, биолошким и геофизичким условима;
  - (в) посебно обратити пажњу на спровођење превентивних мера за земљишта која још нису деградирана или су тек делимично деградирана;
  - (г) увећати националне, климатске, метеоролошке и хидролошке могућности и средства за рану најаву суше;
  - (д) унапредити и јачати институционалне оквири који развијају сарадњу и координацију, у духу партнерства, између донаторске заједнице, влада на свим нивоима, локалног становништва и групација у оквиру заједнице, и олакшати приступ локалног становништва одговарајућим информацијама и технологијама;
  - (ђ) обезбедити редовно учешће невладиних организација и локалног становништва како жена, тако и мушкараца, посебно корисника природних ресурса, укључујући земљораднике и сточаре и њихове представничке организације на локалном, националном и регионалном нивоу у планирању политике, доношења одлука и спровођења и ревизија националних акционих програма; и
  - (е) захтевати редовну ревизију извештаја о напретку њиховог спровођења;
- (3) Национални акциони програми могу, поред осталог, да укључују неке или све следеће мере приправности и ублажавања последица суше:
  - (а) успостављање и/или јачање, по потреби, система ране најаве, укључујући локалну и националну опрему и заједничке системе на субрегионалним и регионалним нивоима, и механизме помоћи расељеним лицима из еколошких разлога;
  - (б) јачање приправности и управљање у случају суше укључујући и планове, за непредвиђене ситуације на локалном, националном субрегионалном и регионалном нивоу, који узимају у обзир сезонске и годишње климатске прогнозе;
  - (в) успостављање и/или јачање, по потреби, система чувања хране, укључујући средства за складиштење и трговину, посебно у пољопривредним областима;
  - (г) постављање пројеката алтернативном начину живота који могу осигурати приходе у областима склоним сушама; и

- (д) развој програма о одрживом наводњавању за усеве и напајања за стоку.
- (4) Узимајући у обзир околности и захтеве који су својствени за сваку угрожену земљу Страну, национални акциони програми укључују, по потреби, између осталог, мере у неким или свим следећим приоритетним подручјима, који се односе на борбу против дезертификације и ублажавања последица суше у угроженим областима и на њихово становништво: унапређивање алтернативних начина живота и побољшања националног економског окружења у погледу јачања програма за искорењивање сиромаштва и сигурност хране; демографску динамику; одрживо управљање природним ресурсима; одрживу пољопривредну праксу; развој и ефикасно коришћење различитих извора енергије; институционални и правни оквир, јачање способности процене и систематског осматрања, укључујући хидролошке и метеоролошке службе, као и јачање капацитета, образовање и јавну свест.

СУБРЕГИОНАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 11.

Угрожене земље Стране ће се консултовати и сарађивати у припреми усклађивања, допуне и повећања ефикасности националних програма, по потреби, у складу са одговарајућим регионалним спровођењем прилога, субрегионалним и/или регионалним акционим програмима. Одредбе члана 10. ће се примењивати „mutatis mutandis” на субрегионалне и регионалне програме. Таква сарадња може да укључује усаглашене заједничке програме одрживог управљања прекограничним природним ресурсима, научну и техничку сарадњу и јачање одговарајућих институција.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Члан 12.

Угрожене земље Стране заједно са другим Странама и међународном заједницом, треба да сарађују, да би обезбедиле јачање повољног међународног окружења за спровођење ове Конвенције. Таква сарадња треба да обухвати, такође, области трансфера технологија, као и научна истраживања и развој, сакупљање и дистрибуцију информација и финансијска средства.

ПОДРШКА У ИЗРАДИ И СПРОВОЂЕЊУ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 13.

- (1) Мере за пружање подршке акционим програмима сагласно члану 9. укључују, између осталог:
- (а) финансијску сарадњу ради обезбеђивања визије акционих програма, узимајући у обзир неопходно дугорочно планирање;
  - (б) израду и примену механизма сарадње који боље омогућавају да се пружи подршка на локалном нивоу укључујући акцију кроз невладине организације у циљу унапређења вишеструке примењивости квалитетних пилот-програма где је то релевантно;

- (в) повећање флексибилности у изради, финансирању и спровођењу пројеката при праћењу експерименталног, учесталог приступа за акцију учешћа на нивоу локалне заједнице; и
  - (г) по потреби, неопходне административне и буџетске процедуре које повећавају ефикасност програма сарадње и подршке.
- (2) При пружању такве подршке угроженим земљама у развоју Странама приоритет ће се дати земљама Африке Странама и најслабије развијеним земљама Странама.

КООРДИНАЦИЈА У ИЗРАДИ И СПРОВОЂЕЊУ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 14.

- (1) Стране ће тесно сарађивати директно или преко одговарајућих међународних организација, у изради и спровођењу акционих програма.
- (2) Стране ће развијати механизме деловања, посебно на националним и нивоима области, како би осигурале најцеловитију могућу координацију међу развијеним земљама Странама, земљама у развоју Странама и одговарајућим међувладиним и невладиним организацијама ради избегавања дуплирања, усагласиле интервенције и приступе и максимално повећале ефикасност у помоћи. У угроженим земљама у развоју, Странама, приоритет ће се дати међународној координацији активности које се односе на међународну сарадњу, у циљу максимално ефикасног коришћења природних ресурса, обезбеђивања ефикасне помоћи, и лакшег спровођења националних акционих програма и приоритета из ове Конвенције.

СПРОВОЂЕЊЕ РЕГИОНАЛНИХ ПРИЛОГА

Члан 15.

Елементи који ће бити укључени у акционе програме биће изабрани и прилагођени социјално-економским, географским и климатским факторима који су примењиви у угроженим земљама Странама или регионима, као и на њиховим нивоима развоја. Смернице за припрему акционих програма и њихов тачан циљ и садржај за поједине субрегионе и регионе постављени су у спровођењу регионалних прилога.

Одељак 2

ТЕХНИЧКА И НАУЧНА САРАДЊА

САКУПЉАЊЕ, АНАЛИЗА И РАЗМЕНА ИНФОРМАЦИЈА

Члан 16.

Стране су сагласне, према својим способностима, да интегришу и да координирају сакупљање, анализу и размену одговарајућих краткорочних и дугорочних података и информација, како би се осигурало систематско осматрање деградације земљишта у угроженим регионима и боље разумели и проценили процеси и ефекти суше и дезертификације. Захваљујући томе биће остварено, између осталог, рано упозоравање и планирање унапред, за периоде неповољних климатских промена, у облику прилагођеном за практичну

примену од стране корисника на свим нивоима, укључујући посебно локално становништво. У том циљу, они ће, по потреби:

- (а) олакшати и јачати функционисање глобалне мреже институција и служби за сакупљање, анализу и размену информација, као и за систематско осматрање на свим нивоима, који ће, нарочито да :
  - (I) теже да примене упоредне стандарде и системе;
  - (II) садрже одговарајуће податке и станице, укључујући и удаљена подручја;
  - (III) примењују и шире модерне технологије за прикупљање, преношење и процену података о деградацији земљишта; и
  - (IV) уже повезују националне, субрегионалне и регионалне базе података и информационе центре са глобалним информативним изворима;
- (б) обезбедити да сакупљање, анализа и размена информација буде упућена потребама локалне заједнице и надлежних органа, у циљу решавања конкретних проблема, и да локалне заједнице буду укључене у ове активности;
- (в) подржати и даље развијати билатералне и мултилатералне програме и пројекте усмерене ка дефинисању, извршавању, процени и финансирању сакупљања, анализу и размену података и информација, укључујући између осталог, обједињене комплете прикупљених физичких, биолошких, социјалних и економских показатеља;
- (г) у пуној мери користити стручност надлежних међувладиних и невладиних организација посебно ради дистрибуције одговарајућих информација и искустава међу циљним групама у различитим регионима;
- (д) истаћи важност прикупљања, анализи и размени социјално-економских података, као и њихово повезивање са физичким и биолошким подацима;
- (ђ) вршити размену и омогућити потпун, отворен и брз приступ информацијама из свих јавно доступних извора релевантних у борби против дезертификације и ублажавања последица суше; и
- (е) с обзиром на своје одговарајуће национално законодавство и/или политику да размењују информације о локалним и традиционалним знањима, осигуравајући прикладну заштиту и корист произашлих из њих, на праведној основи и под заједнички договореним условима према заинтересованом локалном становништву.

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Члан 17.

- (1) Стране се обавезују, према својим способностима, да унапреде техничку и научну сарадњу у областима у борби против дезертификације и ублажавања последица суше преко одговарајућих националних, субрегионалних, регионалних и међународних институција. У том циљу оне пружају подршку истраживачком раду који:
  - (а) доприноси бољем познавању процеса који воде ка дезертификацији и суши, као и њихов утицај, разлике између узрочних чинилаца, како природних, тако и људских у циљу борбе против дезертификације и

- ублажавања последица суше, и постизања успешније продуктивности, као и одрживог коришћења и управљања природним ресурсима;
- (б) одговара добро дефинисаним циљевима, који се односе на специфичне потребе локалног становништва и воде идентификацији и спровођењу решења која побољшавају животни стандард људи на угроженим подручјима;
  - (в) штити, обједињује, повећава и потврђује традиционална и локална знања, вештину и праксе, обезбеђује сагласно њиховом националном законодавству и/или политици да носиоци тих знања имају непосредну корист на праведној основи и под узајамно прихватљивим условима од сваке комерцијалне употребе или било ког техничког развоја произашлог из тог знања;
  - (г) развија и јача националне, субрегионалне и регионалне способности истраживача у угроженим земаљама у развоју Странама, посебно у Африци, укључујући и развијање локалних знања и јачање потребних капацитета, посебно у земљама слабе истраживачке основе, при чему ће се посебна пажња обратити учествовању мултидисциплинарних и социјално-економских истраживања;
  - (д) узима у обзир, тамо где је то могуће, узајамну повезаност између сиромаштва, миграција изазваних еколошким факторима и дезертификацијом;
  - (ђ) стимулише спровођење заједничких истраживачких програма између националних, субрегионалних, регионалних и међународних истраживачких организација, подједнако у јавним, и приватним секторима у циљу унапређивања савршенијих, прихватљивих по цени коштања и доступних технологија за одрживи развој на бази ефикасног учешћа локалног становништва и заједница; и
  - (е) повећава водене ресурсе у угроженим областима, уз помоћ, између осталог, поступка засејавања облака ради стимулације падавина.
- (2) Приоритетни правци истраживања за посебне регионе и субрегионе који одражавају различите локалне услове, требало би бити укључени у акционе програме. Конференција Страна ревидираће периодично приоритетна истраживања на предлог Одбора за науку и технологију.

ТРАНСФЕР, СТИЦАЊЕ, АДАПТАЦИЈА И РАЗВОЈ ТЕХНОЛОГИЈА

Члан 18.

- (1) Стране се обавезују, како је заједнички договорено и у складу са њиховим националним законодавством и/или политикама, да унапреде, финансирају и/или олакшају финансирање трансфера, стицања, адаптације и развоја еколошки чистих, економски поузданих и социјално прихватљивих технологија одговарајућих за борбу против дезертификације и/или ублажавања последица суше ради постизања циљева одрживог развоја у угроженим областима. Таква сарадња ће се остваривати на билатералној и мултилатералној основи, по потреби, уз потпуно коришћење стручности међувладиних и невладиних организација. Стране ће, нарочито:
- (а) потпуно искористити одговарајуће постојеће националне, субрегионалне, регионалне и међународне информационе системе и координационо-информационе механизме ради дистрибуције

информација о постојећим технологијама, њиховим изворима, ризицима у животној средини и о основним условима под којима исти могу да се стекну;

- (б) олакшати приступ посебно угроженим земљама у развоју Странама, под повољним условима, уз повластице и уступање на основу узајамног договора, посебно узимајући у обзир заштиту права интелектуалне својине, најприхватљивијим технологијама за практичну примену за специфичне потребе локалног становништва, посвећујући посебну пажњу социјалном, културном, економском, и еколошком утицају такве технологије;
  - (в) олакшати технолошку сарадњу између угрожених земаља Страна кроз финансијску помоћ или друга одговарајућа средстава;
  - (г) проширивати технолошку сарадњу међу угроженим земљама у развоју Странама, укључујући, по потреби и заједничка улагања, посебно у секторима који доприносе стварању алтернативних извора средстава за егзистенцију; и
  - (д) предузимати одговарајуће мере у стварању услова на домаћем тржишту и финансијском или другом подстицају који доприносе развоју, трансферу, стицању и прилагођавању одговарајућим технологијама, знањима, вештинама и пракси укључујући и мере ради обезбеђивања адекватне и ефикасне заштите права интелектуалне својине.
- (2) Стране ће у складу са њиховим одговарајућим могућностима које подлежу њиховом националном законодавству и/или политици штитити, унапредити и применити посебно одговарајућу традиционалну и локалну технологију, знање, вештину и праксу и у том циљу оне се обавезују да:
- (а) сачине предлог таквих технологија, знања, вештина и праксе и њихових потенцијалних употреба уз учешће локалног становништва, и шире такве информације, по потреби, у сарадњи са одговарајућим међувладиним и невладиним организацијама;
  - (б) обезбеде да такве технологије, знања, вештине и пракса буду одговарајући заштићене и да локално становништво има директну корист, на праведној основи и као што је заједнички договорено, од сваког комерцијалног коришћења или било каквог техничког развоја на тој основи;
  - (в) подстичу и активно подржавају усавршавање и дистрибуцију таквих технологија, знања, вештина и праксе или развој нових технологија које се разрађују на тој основи; и
  - (г) олакшају, по потреби, прилагођавање таквих технологија, знања, вештина и праксе ради шире употребе, и по потреби, интегрисати их са савременом технологијом.

Одељак 3

МЕРЕ ПОДРШКЕ

ПОДИЗАЊЕ КАПАЦИТЕТА, ОБРАЗОВАЊЕ И ЈАВНА СВЕСТ

Члан 19.

- (1) Стране препознају значај подизања капацитета-односно, развој институција, обуке и развоја надлежних локалних и националних капацитета – у напорима у борби против дезертификације и ублажавања последица суше. Оне ће унапредити, по потреби, подизање капацитета:
  - (а) кроз пуно учешће локалног становништва на свим нивоима, посебно на локалном нивоу, посебно жена и омладине, уз сарадњу са невладиним и локалним организацијама;
  - (б) јачањем капацитета обуке и истраживања на националном нивоу у области дезертификације и суше;
  - (в) оснивањем и/или јачањем подршке и додатним службама за ефикасно ширење одговарајућих технолошких метода и техника, и образовањем теренских службеника и чланова сеоских организација за учешће у приступима за очување и одрживо коришћење природних ресурса;
  - (г) подпомажући примену и ширење знања, вештина и праксе локалног становништва у оквиру програма техничке сарадње, где год је то могуће;
  - (д) прилагођавањем, где је то потребно, одговарајућих чистих технологија и традиционалних сеоских и пољопривредних метода савременим социјално-економским условима;
  - (ђ) обезбеђивањем одговарајуће обуке и технологије у вези са искоришћавањем алтернативних извора енергије, нарочито обновљивих извора енергије, у циљу смањења зависности од дрвета за огрев;
  - (е) кроз сарадњу, као што је заједнички договорено, за јачање капацитета угрожених земаља у развоју Страна да развијају и спроводе програме у области прикупљања, анализе и размене информација у складу са чланом 16.;
  - (ж) кроз иновативне развоје за јачање алтернативних извора средстава за живот, укључујући и стицање нових вештина;
  - (з) обуком доносиоца одлука, руководиоца и особља које је одговорно за прикупљање и анализу података за ширење и коришћење информација о раној најави суше и за производњу хране;
  - (и) ефикаснијим деловањем постојећих националних институција и правних оквира, где је потребно, и стварањем нових, заједно с јачањем стратешког планирања и управљања; и
  - (ј) коришћењем програма размене посетилаца ради подизања капацитета у угроженим земаља Страна, кроз дугорочни интерактивни процес учења и истраживања;
- (2) Угрожене земље у развоју Стране, ће спроводити, по потреби, интердисциплинарни преглед расположивих капацитета и средстава на локалном и националном нивоу и могућности за њихово јачање, у сарадњи

са другим заинтересованим Странама и надлежним међувладиним и невладиним организацијама.

- (3) Учесници ће међусобно сарађивати и преко надлежних међувладиних организација, као и са невладиним организацијама у преузимању и подржавању јавне свести и програмима образовања у угроженим и, где је важно, неуgroженим земљама Странама, да би потпомогли дубље разумевање о узроцима и дејствима дезертификације и суше и важност постизања циљева ове Конвенције. У том циљу, оне ће:
- (а) спроводити кампање за општу јавну свест;
  - (б) унапредити стални приступ јавности одговарајућим информацијама, и шире учешће јавности у активностима обуке и јавне свести;
  - (в) подстицати оснивање удружења која доприносе јавној свести;
  - (г) развијати и размењивати материјале о образовању и јавној свести, где је могуће на домаћем језику, размењивати и друге стручњаке да обучавају особље у угроженим земаљама у развоју Странама за спровођење одговарајућег програма образовања свести и пуно коришћење образовних материјала, којима располажу надлежни међународни органи;
  - (д) проценити потребу образовања у угроженим областима, израдити прикладне школске програме и проширити, где је потребно, научно образовање и писменост одраслих, и могућности за све, посебно за девојке и жене, у дефинисању, очувања и трајног коришћења природних ресурса угрожених подручја; и
  - (ђ) развијати интердисциплинарне програме учешћа који укључују свест о дезертификацији и суши у систем образовања и у неформалне, дописне и практичне образовне програме одраслих.
- (4) Конференција Страна ће организовати и/или учврстити мрежу регионалних образовних и тренинг центара у борби против дезертификације и ублажавања последица суше. Те мреже ће бити координисане од стране једне основане или именоване институције у ту сврху, да би се оспособило научно, техничко и руководеће особље и јачале постојеће институције одговорне за образовање и школовање у угроженим земаља Странама, по потреби, у погледу хармонизације програма и организовања размене искустава међу њима. Ове мреже ће уско сарађивати са одговарајућим међувладиним и невладиним организацијама да би се избегло дуплирање напора.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Члан 20.

- (1) Због централног значаја финансирања за постизање циља Конвенције, Стране ће, у границама својих могућности, улагати све напоре како би обезбедила одговарајућа финансијска средства за програме у борби против дезертификације и ублажавања последица суше.
- (2) У вези с тим, развијене земље Стране, дајући приоритет угроженим земљама Африке и не игноришући при том угрожене земље у развоју Стране из других региона, у складу са чланом 7., обавезују се да:

- (а) мобилишу знатна финансијска средства, укључујући и донације и повлашћене кредите, како би подржали спровођење програма у борби против дезертификације и ублажавање последица суше;
  - (б) спроводе мобилизацију адекватних, благовремених и предвидивих финансијских извора, укључујући нова и додатна финансирања из Глобалног фонда за заштиту животне средине за покриће додатних издатака за оне активности које се тичу дезертификације и која одговарају његовим четири централним областима, у складу са одговарајућим одлукама Инструмента о оснивању Глобалног фонда за заштиту животне средине;
  - (в) олакшају трансфер технологије, знања и вештине помоћу међународне сарадње; и
  - (г) истраже у сарадњи са угроженим земљама у развоју Странама нове методе и иницијативе за мобилизацију и усмеравање средстава, укључујући и фондације, невладине организације и друге ентитете приватног сектора, посебно замену дуга и друга иновацијска средства која повећавају финансирање за смањење спољног дуга угрожених земаља у развоју Страна, посебно оних у Африци.
- (3) Угрожене земље у развоју Стране, у оквирима својих могућности, обавезују се да мобилишу адекватна финансијска средства за остварење својих националних акционих програма.
- (4) При мобилисању финансијских извора Стране теже да у потпуности искористе и континуирано квалитативно усаврше све националне, билатералне и мултилатералне изворе и механизме финансирања, користећи конзорцијуме, заједничке програме и паралелна финансирања и тражењем и укључивањем финансијских извора и механизма из приватног сектора, укључујући и невладине организације. Са тим циљем Стране ће у потпуности користити оперативне механизме, развијене у складу са чланом 14.
- (5) У циљу мобилисања финансијских средстава, који су потребни угроженим земљама у развоју Странама за борбу против дезертификације и ублажавање последица суше, Стране ће:
- (а) рационализовати и ојачати управљање већ додељеним средствима за борбу против дезертификације и ублажавање последица суше, њиховим ефикасним искоришћавањем, процењујући њихову успешност и недостатке, уклањајући препреке на путу њиховог ефикасног искоришћавања и, где је потребно, преоријентацију програма у погледу интегрисаног дугорочног приступа, усвојеног у складу са овом Конвенцијом;
  - (б) дати дужну предност и пажњу у оквиру руководећих органа мултилатералних финансијских институција, средстава, укључујући регионалне банке за развој и фондове, у помоћи угроженим земљама у развоју Странама, посебно онима у Африци, у активностима које претходе спровођењу Конвенције, посебно акционих програма који се спроводе у оквирима спровођења регионалних прилога; и
  - (в) проучавати начине којима се може учврстити регионална и субрегионална сарадња подршке у напорима који се предузимају на националном нивоу.

- (6) Друге Стране су охрабрене да обезбеде, на добровољној основи, знање, вештине и технике, које се односе на дезертификацију и/или финансијске изворе за угрожене земље у развоју Стране.
- (7) Потпуно спровођење обавеза Конвенције угрожених земаља у развоју Страна, посебно оних у Африци, биће увелико олакшано извршавањем обавеза Конвенције од стране развијених земаља Страна, укључујући и посебне обавезе које се тичу финансијских извора и преноса технологије. У извршењу својих обавеза, развијене земље Стране требају потпуно узети у обзир да су економски и социјални развој и искорењивање сиромаштва први приоритети земаља у развоју Страна, посебно оних у Африци.

ФИНАНСИЈСКИ МЕХАНИЗМИ

Члан 21.

- (1) Ради спровођења Конвенције, Конференција Страна унапредиће расположивост финансијских механизма и подстицати такве механизме да максимално повећају расположивост финансирања за угрожене земље у развоју Стране, посебно оне у Африци. У том циљу, Конференција Страна ће размотрити, између осталог, усвајање таквих приступа и политика које:
  - (а) олакшавају прибављање неопходних финансијских средстава на националном, субрегионалном, регионалном и глобалном нивоу за активности које су у складу са важним одредабама Конвенције;
  - (б) подстичу приступе финансирању из више извора, механизма и споразума, и њихове процене у складу са чланом 20.;
  - (в) достављају на регионалној основи, заинтересованим Странама и одговарајућим међувладиним и невладиним организацијама информације о доступним изворима финансирања и начину финансирања како би се олакшала њихова сарадња;
  - (г) олакшавају успостављање, по потреби, механизма, као што су национални фондови за борбу против дезертификације, укључујући и оне у којима учествују невладине организације како би брзо и ефикасно усмеравали финансијска средства на локалном нивоу у угроженим земаљама у развоју Странама; и
  - (д) јачају постојеће фондове и финансијске механизме на субрегионалном и регионалном нивоу, посебно у Африци, ради пружања подршке за ефикасније спровођење Конвенције.
- (2) Конференција Страна, ће такође подстицати пружање подршке, активностима на националном, субрегионалном и регионалном нивоу које омогућују земаљама у развоју Странама да изврше своје обавезе из ове Конвенције, преко различитих механизма у оквиру система Уједињених Нација и преко мултилатералних финансијских институција.
- (3) Угрожене земље у развоју Стране ће искористити, и где је потребно, основати и/или јачати националне механизме координације, интегрисане у националне развојне програме, што би осигурало ефикасну употребу свих расположивих финансијских извора. Оне ће такође користити процесе учешћа, укључујући невлaдина удружења, локалне групе и приватни сектор у прикупљању фондова, изради и спровођењу програма и омогућавању групама приступ фондовима на локалном нивоу. Ове активности могу се ефикасно повећати бољом координацијом и флексибилним програмима.

- (4) Ради повећања ефикасности постојећих финансијских механизма оснива се Глобални Механизам за унапређење акција, које воде ка мобилизовању и усмеравању значајних финансијских средстава, укључујући и преношење технологије на бесплатној основи и/или по повлашћеним или другим условима, земаљама у развоју Странама. Овај глобални механизам функционише под руководством и управљањем Конференције Страна и биће јој одговоран.
- (5) Конференција Страна ће на својој првој редовној седници одредити организацију у оквиру Глобалног механизма. Конференција Страна и организација која је одређена, ће усаглашавати услове за функционисање Глобалног механизма како би се осигурало да тај механизам, између осталог:
  - (а) утврди и састави преглед важних билатералних и мултилатералних програма сарадње, који су на располагању за спровођење Конвенције;
  - (б) саветује, на захтев, Стране о иновативним методама финансирања и изворима финансијске помоћи и о побољшању координације активности сарадње на националном нивоу;
  - (в) доставља заинтересованим Странама и надлежним међувладиним и невладиним организацијама информације о постојећим изворима финансијских средстава и одговарајућих начина финансирања, да би се олакшала сарадња међу њима; и
  - (г) подноси реферате о својим активностима Конференцији Страна, почев од њене друге седнице.
- (6) Конференција Страна ће на својој првој седници направити одговарајуће договоре са организацијом у оквиру Глобалног механизма, за административно деловање таквог механизма, склапајући до могућег обима на основу постојећих буџетских и људских потенцијала;
- (7) Конференција Страна ће, на својој трећој редовној седници, ревидирати политике, модалитете деловања и активности Глобалног механизма одговорног Конференцији сходно тачки 4, узимајући у обзир одредбе из члана 7. На основу те ревизије, размотриће и предузети потребне кораке.

ДЕО IV

ИНСТИТУЦИЈЕ

КОНФЕРЕНЦИЈА СТРАНА

Члан 22.

- (1) Овим се оснива Конференција Страна.
- (2) Конференција Страна је највиши орган Конвенције. Она у оквиру свог мандата доноси одлуке, које су неопходне за унапређење њеног ефикасног спровођења. Она ће нарочито:
  - (а) редовно пратити спровођење Конвенције и функционисања њених институционалних споразума у погледу досадашњих искустава на националним, субрегионалним, регионалним и међународним нивоима и на основу развоја научног и технолошког знања;
  - (б) подстицати и олакшати размену информација о мерама које су усвојиле Стране и одређивати форму и временски распоред преноса

информација у сагласности са чланом 26., разматрати извештаје и давати препоруке на основу њих;

- (в) оснивати помоћне органе, који се сматрају потребним за спровођење ове Конвенције;
  - (г) прегледавати извештаје које јој подносе њени помоћни органи и пружати им упутства;
  - (д) усаглашавати и усвајати, на основу консензуса, процедуру и финансијска правила за себе и за друге помоћне органе;
  - (ђ) усвајати исправке у Конвенцији у складу са члановима 30. и 31.;
  - (е) одобравати програм и буџет за своје активности и помоћних тела, и предузети потребне мере за њихово финансирање;
  - (ж) по потреби, тражити одговарајућу сарадњу и користити се услугама и информацијама добијених од компетентних тела или установа, како националних тако и међународних, међувладиних и невладиних;
  - (з) унапређивати и јачати везе са другим одговарајућим конвенцијама, избегавајући при томе дуплирање труда; и
  - (и) остваривати, такође, и друге функције које могу бити неопходне за постизање циљева Конвенције.
- (3) Конференција Страна ће на својој првој седници усвојити, на основу консензуса, сопствену процедуру која ће укључивати процедуру за доношења одлука по питањима која нису предвиђена у овој Конвенцији. У таквим процедурама може се захтевати специфична већина која је потребна за доношење конкретних одлука.
- (4) Прву седницу Конференције Страна сазива Привремени Секретаријат према члану 35. а одржаће се не касније од године дана након датума ступања на снагу ове Конвенције. Друга, трећа и четврта редовна седница ће бити годишње одржане, а касније редовне седнице ће бити одржане сваке друге године, ако Конференција Страна не одлучи другачије.
- (5) Ванредне седнице Конференције Страна ће бити одржане ако тако одлучи Конференција Страна на редовним седницама или на основу писменог захтева било које од Страна и то у року од три месеца пошто Стални секретаријат обавести о том захтеву Страна, подржан од најмање једне трећине укупног броја Страна.
- (6) На свакој редовној седници Конференција Страна ће бирати Председништво. Структура и функције Председништва биће одређени у процедури. При именовану Председништва дужна пажња обратиће се потреби да се осигура правична географска подела и адекватна заступљеност угрожених земаља Страна, посебно оних у Африци.
- (7) Организација Уједињених нација, њене специјализоване организације, а исто тако и било која држава чланица тих организација или било који посматрач при њима који није Страна Конвенције, може присуствовати седници Конференције Страна у својству посматрача. Било који орган или било која установа, било да је национална или међународна, владина или невладина, која је квалификована за проблеме које обухвата ова Конвенција, те која је обавестила Стални секретаријат о својој жељи да буде присутна на седници Конференција Страна у својству посматрача, може добити дозволу за учешће у њој, осим ако против тога не прави приговор најмање једна трећина присутних Страна. Дозвола и учешће

посматрача регулишу се процедуром која је усвојена од Конференције Страна.

- (8) Конференција Страна може се обратити молбом надлежним националним и међународним организацијама, које располажу одговарајућим стручним знањем да јој дају информације, које се односе на члан 16. тачка (е), члан 17. тачка 1 (в), члан 18. тачка 2 (б).

СТАЛНИ СЕКРЕТАРИЈАТ

Члан 23.

- (1) Овим се оснива Стални Секретаријат.
- (2) Стални Секретаријат врши следеће функције:
- (а) организује седнице Конференције Страна и њених помоћних органа, који се оснивају у складу са Конвенцијом и пружају им неопходне услуге;
  - (б) прикупља и прослеђује достављене извештаје;
  - (в) олакшава помоћ, на захтев угрожених земаља у развоју Страна, а посебно оних у Африци, у прикупљању и давању информација које захтева Конвенција;
  - (г) координира своје активности са секретаријатима других важних међународних органа и конвенција;
  - (д) уводи, под руководством Конференције Страна, такве административне и уговорне споразуме који могу бити потребни за ефикасно извршење њене функције;
  - (ђ) припрема извештаје о извршавању задатака у складу са овом Конвенцијом и доставља Конференцији Страна; и
  - (е) извршава било какве друге функције секретаријата које може одредити Конференција Страна.
- (3) Конференција Страна на својој првој седници именује Стални Секретаријат и припрема мере за његово функционисање.

ОДБОР ЗА НАУКУ И ТЕХНОЛОГИЈУ

Члан 24.

- (1) Овим се оснива Одбор за науку и технологију у својству помоћног органа.
- (2) Конференције Страна са задатком да доставља информације и консултације о научно-техничким питањима која се односе на борбу против десертификације и ублажавање последица суше. Седнице овог Одбора спроводе се заједно са редовним седницама Конференције Страна које су мултидисциплинарног карактера и отворене за учешће свих Страна. У његов састав улазе представници влада, који су компетентни и стручни у одговарајућим областима знања. Конференција Страна ће на својој првој седници донети одлуку о активностима Одбора.
- (3) Конференција Страна саставља и води евидентни списак независних експерата, који располажу искуством и знањима у одговарајућим областима. Овај списак се саставља на основу писмених поднесака Страна о именовану експерата имајући у виду потребе мултилатералног приступа и широке географске представљености.

- (4) Конференција Страна може, ако је потребно, именовати специјалне групе које ће јој преко Одбора подносити информације и консултације по специфичним питањима, која се тичу стања у области науке и технологије знања, која се односе на борбу против дезертификације и ублажавање последица суше. У састав ових група ће улазити поједини експерти чија су имена узета из списка, узимајући у обзир потребе мултидисциплинарног приступа и широке географске заступљености. Ови експерти ће имати научна и практична искуства и биће постављени од Конференције Страна на препоруку Одбора. Конференција Страна доноси одлуку у односу на делокруг пословања и услове рада ових група.

УМРЕЖАВАЊЕ ИНСТИТУЦИЈА, АГЕНЦИЈА И ТЕЛА

Члан 25.

- (1) Одбор за науку и технологију ће под надзором Конференције Страна, донети мере за испитивање и вредновање надлежних постојећих мрежа, институција, агенција и тела која су вољна да постану јединице мреже. Постојање таквих мрежа ће помоћи спровођење Конвенције.
- (2) На основу резултата испитивања и оцењивања, према тачки 1, Одбор за науку и технологију ће припремити препоруке Конференцији Страна о начинима и средствима о јачању јединица мрежа на локалном, националном и другим нивоима у погледу изношења тематских потреба, о којима се говори у члановима 16. до 19. Конвенције.
- (3) Узимајући у обзир ове препоруке Конференција Страна ће:
- (а) одредити националне, субрегионалне, регионалне и међународне јединице, које су најприкладније за умрежавање и препоручити оперативне процедуре, те временски оквир за њих; и
  - (б) одредити јединице који највише одговарају за унапређивање и јачање овакве мреже на свим нивоима.

Д Е О V

ПРОЦЕДУРЕ

ДОСТАВЉАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА

Члан 26.

- (1) Свака Страна, на редовним седницама, преко Сталног Секретаријата ће подносити Конференцији Страна на разматрање извештаје о мерама које је предузела за спровођење Конвенције. Конференција Страна ће одредити временски распоред за подношење и формат таквих извештаја.
- (2) Угрожене земље-Стране ће подносити опис стратегија које су одређене чланом 5. и опис битних информација о њиховом спровођењу.
- (3) Угрожене земље-Стране ће, које спроводе акционе програме према члановима 9. до 15. подносити детаљан опис програма њиховог спровођења.
- (4) Било која група из угрожених земаља-Страна може се договарати о заједничким мерама предузетим на субрегионалном и/или регионалном нивоу у оквиру акционих програма.

- (5) Развијене земље-Стране подносе извештаје о предузетим мерама за пружање помоћи у припреми и спровођењу акционих програма укључујући и информацију о финансијским средствима, које су обезбедиле или обезбеђују сагласно са овом Конвенцијом.
- (6) Достављене информације према тачкама 1 до 4 Стални секретаријат ће проследити што је пре могуће Конференцији Страна и свим надлежним помоћним телима.
- (7) Конференција Страна ће на захтев омогућити давање техничке и финансијске помоћи угроженим земаља у развоју-Странама, нарочито онима у Африци, у прикупљању и достављању информација складно с овим чланом, као и у одређивању техничких и финансијских потреба за акционе програме.

МЕРЕ ЗА РЕШАВАЊЕ ПИТАЊА СПРОВОЂЕЊА

Члан 27.

Конференција Страна ће разматрати и усвајати процедуре и институцијалне механизме за решавање питања која се могу појавити у погледу спровођења ове Конвенције.

РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Члан 28.

- (1) Стране ће регулисати било какве спорове међу њима, који се тичу тумачења или примене Конвенције, путем преговора, или другим мирним средствима по свом избору.
- (2) При ратификовању, прихватању, одобравању или приступању Конвенцији у било које време после тог, Страна, која није регионална организација за економске интеграције, може поднети Депозитару у писменој форми изјаву о томе да у било ком спору у односу на тумачење или примену Конвенције признаје као обавезујуће једно или оба следећа средства решавања спора у односима са Странама које прихватају исту обавезу:
  - (а) арбитражу у складу са процедурама које је прихватила Конференција Страна у облику прилога у што је могуће краћем року;
  - (б) преношење спора Међународном суду правде.
- (3) Страна која представља регионалну организацију за економске интеграције може направити изјаву с истим смислом везано за арбитражу, а у складу са процедуром према тачки 2 (а).
- (4) Изјава, састављена у складу са тачком 2, остаје на снази до истека рока њеног важења у сагласности са њеним условима или у току три месеца пошто је писмено обавештење о њеном опозиву било дато на чување Депозитару.
- (5) Истицање рока важења изјаве, обавештење о његовом опозиву или нове изјаве ни на који начин неће утицати на поступке који су у току пред арбитражом или Међународним судом правде, осим ако се стране спора не договоре другачије.
- (6) Ако Стране у спору нису прихватиле исту или било коју процедуру у сагласности са тачком 2, или ако нису успеле да реше свој спор у року од

истека дванаест месеци после обавештења послатог од једне Стране другој Страни о томе да међу њима постоји спор, тај спор ће бити послат на помирење на захтев било које од Страна, у складу с поступком који ће Конференција Страна усвојити у облику прилога што је пре могуће.

СТАТУС ПРИЛОГА

Члан 29.

- (1) Прилози представљају саставни део ове Конвенције и, док се не предвиди другачије, било које позивање на ову Конвенцију исто тако значи и позив на њене прилоге.
- (2) Стране ће тумачити одредбе прилога на начин који одговара њиховим правима и обавезама које проистичу из чланства ове Конвенције.

ИЗМЕНЕ У КОНВЕНЦИЈИ

Члан 30.

- (1) Било која Страна може предлагати измене у Конвенцији.
- (2) Измене у Конвенцији ће се прихватати на редовној седници Конференције Страна. Стални Секретаријат упућује Странама текст било које измене која се предлаже најмање шест месеци пре заседања, на коме се предлаже да се оне прихвате. Стални Секретаријат ће такође доставити предложене измене потписницама Конвенције.
- (3) Стране ће уложити све напоре да консензусом постигну сагласност за било коју измену у Конвенцији. Ако су све могућности за постизање консензуса искоришћене, а сагласност није постигнута, измена ће се, у задњем покушају, усвојити двотрећинском већином гласова присутних Страна који гласају на састанку. Прихваћене измене ће Стални Секретаријат доставити Депозитару, који ће их даље доставити свим Странама ради ратификације, прихватања, одобравања или приступања.
- (4) Инструменти о ратификовању, прихватању, одобравању или приступању измене предају се на чување Депозитару. Измена прихваћена у складу са тачком 3, ступа на снагу за оне Стране које су је прихватиле, деведесетог дана од дана добијања Депозитара документа о ратификовању, прихватању, одобрењу или прикључењу од најмање две трећине Страна Конвенције, које су биле Стране у тренутку прихватања измене.
- (5) Исправка ступа на снагу за било коју другу Страну деведесети дан после предаје од Стране на чување Депозитару свог документа о ратификовању, прихватању, одобрењу или приступању наведене исправке или приступању поменутој измени.
- (6) У смислу овог члана и члана 31. термин "Стране присутне и учеснице у гласању" означава Стране које су присуствовале и гласале "за" или "против".

ПРИХВАТАЊЕ И ИЗМЕНА ПРИЛОГА

Члан 31.

- (1) Било који додатни прилог уз Конвенцију и било која исправка уз било који прилог предлажу се и прихватају у складу са процедуром уношења исправки у Конвенцију, која је изнесена у члану 30. с тим што, код

прихватања допунског прилога о регионалном спровођењу, или исправке прилога о било ком регионалном спровођењу, предвиђена већина у складу са чланом ће укључити дво-трећинску већину гласова Страна присутних који су гласали из одговарајућег региона. Усвајање или измене прилога Депозитар ће доставити свим Странама.

- (2) Прилог прихваћен у складу са тачком 1 осим допунских прилога о регионалном спровођењу, или исправку уз прилоге, ступају на снагу за све Стране после шест месеци од дана када је Депозитар доставио тим Странама саопштење о прихватању таквог прилога или такве измене, са изузетком оних Страна које су у трајању тог периода обавестили у писменој форми Депозитара о свом неприхватању таквог прилога или измене. Такав прилог или измена ступају на снагу за Стране које опозивају своје обавештење о неприхватању, деведесети дан после датума када је Депозитар примио саопштење о опозиву таквог саопштења.
- (3) Било који допунски прилог о регионалном спровођењу или било која исправка уз њега, који су били примљени у складу са тачком 1, ступају на снагу за све Стране шест месеци после датума упућивања од стране Депозитара таквим Странама саопштења о прихватању таквог прилога или измене осим, у односу према:
  - (а) било којој Страни која је у трајању таквог шестомесечног периода обавестила Депозитара у писменој форми о свом неприхватању таквог допунског прилога о регионалном спровођењу или измене уз њега и у том случају такав прилог или измене ступају на снагу за Стране, које опозову своје обавештење о неприхватању, деведесети дан после дана када је Депозитар добио саопштење о опозиву таквог обавештења; и
  - (б) било која Страна, која је поднела изјаву у односу на допунске прилоге о регионалном спровођењу или измене уз њу у складу са тачком 4 члана 34., у том случају такав прилог или измена уз њега ступа на снагу за такву Страну деведесети дан после датума предаје на чување Депозитару свог инструмента о ратификовању, прихватању, одобравању или приступању у вези са таквим прилогом или изменом.
- (4) Ако прихваћени прилози или измене прилога укључује измене Конвенције, такав прилог или измена прилога неће ступати на снагу док не ступи на снагу измена Конвенције.

ПРАВО ГЛАСА

Члан 32.

- (1) Са изузетком, који је предвиђен у тачки 2, свака Страна Конвенције има право на један глас.
- (2) Регионалне организације за економске интеграције, у питањима која су у оквиру њихове надлежности, остварују своје право да гласају са бројем гласова који одговара броју њихових држава чланица које су Стране ове Конвенције. Такве организације не остварују своје право гласа, ако била која од њихових држава чланица остварује своје право гласа и обрнуто.

Д Е О VI
ЗАКЉУЧНЕ ОДРЕДБЕ
ПОТПИСИВАЊЕ

Члан 33.

Ова Конвенција биће отворена за потписивање државама чланицама Организације Уједињених нација или било којој њеној специјализованој организацији или Странама Статута Међународног суда и регионалним организацијама за економске интеграције у Паризу од 14. до 15. октобра 1994. године. Она остаје отворена за потписивање, после тога, у седишту Организације Уједињених нација у Њујорку до 13. октобра 1995. године.

РАТИФИКОВАЊЕ, ПРИХВАТАЊЕ
ОДОБРАВАЊЕ И ПРИСТУПАЊЕ

Члан 34.

- (1) Конвенција подлеже ратификовању, прихватању, одобравању или приступању од стране држава или регионалних организација за економске интеграције. Она ће бити отворена за приступање наредни дан после датума кад се затвара за потписивање. Инструменти о ратификовању, прихватању, одобравању или приступању предају се на чување Депозитару.
- (2) Било која регионална организација за економске интеграције, која постаје Страна Конвенције, при чему ни једна од њених држава чланица не представља Страну, везана је свим обавезама које проистичу из Конвенције. У случају када једна или више држава чланица такве организације, такође, представљају Стране, ове организације и њене државе чланице доносе одлуке у односу на своје одговарајуће обавезе на извршењу својих обавеза, које проистичу из Конвенције. У таквим случајевима организација и државе чланице не могу истовремено остварити права која проистичу из Конвенције.
- (3) У својим инструментима о ратификовању, прихватању, одобравању или приступању, регионалне организације за економске интеграције дају саопштења о степену своје компетенције по питањима која регулише Конвенција. Оне ће, такође без одлагања обавештавати Депозитара, који са своје стране обавештава Стране о било каквој суштинској измени степена њихове компетенције.
- (4) У свом инструменту о ратификовању, прихватању, одобравању или приступању, било која Страна може да изјави, у односу на то, било какав допунски прилог о регионалном спровођењу или било која исправка прилога о било ком регионалном спровођењу, који ће ступити на снагу тек после предаје на чување њиховог документа о ратификовању, прихватању, одобрењу или приступању.

ПРИВРЕМЕНИ СПОРАЗУМИ

Члан 35.

Секретарске функције према члану 23., на привременој основи, спроводиће Секретаријат који је основала Општа Скупштина Уједињених нација

резолуцијом 47/188 од 22. децембра 1992. године, све до завршетка прве седнице Конференције Страна.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Члан 36.

- (1) Конвенција ступа на снагу деведесетог дана после предаје на чување педесетог докумената о ратификовању, прихватању, одобравању или приступању.
- (2) За сваку државу или регионалну организацију за економске интеграције, које Конвенцију ратификују, прихвате, одобре, или приступе Конвенцији после предаје на чување педесетог документа о ратификовању, прихватању, одобравању или приступању, Конвенција ступа на снагу деведесетог дана после предаје на чување од стране те државе или такве регионалне организације за економске интеграције.
- (3) У смислу тачке 1 и 2, сваки инструмент који је предала на чување регионална организација за економске интеграције, неће важити као допунски оним које су предале државе чланице те организације.

ИЗУЗИМАЊЕ

Члан 37.

Никаква изузимања се не допуштају према овој Конвенцији.

ИСТУПАЊЕ

Члан 38.

- (1) У било које време по истеку три године од дана ступања Конвенције на снагу за Страну, та Страна учесница може иступити из Конвенције, упутивши писмено саопштење Депозитару.
- (2) Било које иступање ступа на снагу по истеку једне године од дана када је Депозитар добио саопштење о иступању или неког каснијег датума, који може бити назначен у саопштењу о иступању.

ДЕПОЗИТАР

Члан 39.

Функцију Депозитара Конвенције врши Генерални секретар Уједињених нација.

АУТЕНТИЧНИ ТЕКСТОВИ

Члан 40.

Оригинал ове Конвенције, чији текстови на арапском, кинеском, енглеском, француском, руском или шпанском језику су подједнако аутентични, предаје се на чување Генералном Секретару Уједињених Нација.

ЗА ПОТВРДУ ГОРЕ НАВЕДЕНОГ ниже потписани, за то прописно овлашћени, потписали су ову Конвенцију.

УРАЂЕНО у Паризу, седамнаестог јуна хиљаду деветсто деведесет и четврте године.

ПРИЛОГ I

ПРИЛОГ О РЕГИОНАЛНОМ СПРОВОЂЕЊУ ЗА АФРИКУ

ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Члан 1.

Овај Прилог примењује се на Африку у односу на сваку Страну и у складу са Конвенцијом, и посебно са њеним чланом 7. у циљу борбе против дезертификације и/или ублажавања последица суше у аридним, семиаридним и сувим субхумидним подручјима.

Ц И Љ

Члан 2.

Циљ овог прилога на националном, субрегионалном и регионалном нивоу у Африци и у погледу њених посебних услова, састоји се у :

- (а) одређивању мера и договора, имајући у виду карактер и процесе пружања помоћи од стране развијених земаља Страна, у складу са одговарајућим одредбама Конвенције;
- (б) обезбеђивању ефикасног и практичног спровођења Конвенције, у односу на посебне услове који постоје у Африци; и
- (в) унапређивању процеса и активности везаних за борбу против дезертификације и/или за ублажавање последица суше у аридним, семиаридним и сувим субхумидним подручјима Африке.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ АФРИЧКОГ РЕГИОНА

Члан 3.

При извршењу ових обавеза у складу са Конвенцијом, Стране ће се у спровођењу овог Прилога придржавати основних принципа, који подразумевају следеће посебне услове у Африци:

- (а) постојање великог дела аридних, семиаридних и сувих субхумидних области;
- (б) знатан број земаља и значајан део становништва угрожен је под негативним утицајем дезертификације и често понављаним великим сушама;
- (в) велики број угрожених земаља нема излаз на море;
- (г) широке размере сиромаштва преовлађују у највише угроженим земљама, од којих велики број чине најнеразвијеније земље, и њихове потребе за значајним износима спољне помоћи у виду субвенција и кредити под повољним условима како би се спроводили њихови развојни циљеви;
- (д) тешке социјално–економске услове, погођене погоршаним и несталним условима трговине, спољна дуговања и политичка нестабилност, што узрокује унутрашње, регионалне и међународне миграције;
- (ђ) мали ослонац становништва на природне ресурсе као изворе средстава за егзистенцију, која у комбинацији са демографским тенденцијама и

чиниоцима, слабом технолошком основом и неодрживом производном праксом воде ка озбиљној деградацији ресурса;

- (е) одсуство институционалне и правне основе, слабо развијена инфраструктура, недовољан научно-технички и образовни потенцијал условљавају неопходност значајне изградње капацитета; и
- (ж) централно место за мере у борби против дезертификације и/или ублажавања последица суше у националним приоритетима развоја угрожених афричких земаља.

ОБАВЕЗЕ АФРИЧКИХ ЗЕМАЉА СТРАНА

Члан 4.

- (1) Узимајући у обзир своје одговарајуће могућности, афричке земље Стране обавезују се да ће:
  - (а) прихватити борбу против дезертификације и/или ублажавање последица суше као једну од главних стратегија у својим напорима ка искорењивању сиромаштва;
  - (б) унапредити регионалну сарадњу и интеграцију, у духу солидарности и партнерства полазећи од заједничких интереса, у оквиру програма и активности у борби против дезертификације и/или за ублажавање последица суше;
  - (в) усавршавати и јачати постојеће установе, које се баве проблемима дезертификације и суше и укључити остале постојеће институције, по потреби, да би се повећала њихова ефикасност и обезбедило ефикасно коришћење ресурса;
  - (г) подржавати размену информација о одговарајућим технологијама, знања, вештина и праксе између њих; и
  - (д) развијати интервентне планове за ублажавање последица суше у подручјима која су погођена дезертификацијом и/или сушом.
- (2) Сходно општим и посебним обавезама, изнетим у члановима 4. и 5. Конвенције, угрожене афричке земље Стране ће настојати да:
  - (а) издвајају у оквиру својих националних буџета одговарајућа финансијска средства узимајући у обзир националне услове и могућности и нови приоритетни задатак који је Африка одредила у вези са појавом дезертификације и/или суше;
  - (б) подржавају и јачају реформе које се тренутно напредно спроводе ка већој децентрализацији, ревизије система газдовања ресурсима, а исто тако и шире учешћа локалног становништва и општина; и
  - (в) да утврде и мобилишу нова додатна национална финансијска средства и приоритетно прошире постојеће националне капацитете и средства како би се мобилисали домаћи финансијски извори.

ОБАВЕЗЕ РАЗВИЈЕНИХ ЗЕМАЉА СТРАНА

Члан 5.

- (1) При испуњењу својих обавеза у складу са члановима 4., 6. и 7. Конвенције, развијене земље Стране ће дати приоритет угроженим афричким земљама Странама, и у том смислу, ће:

- (а) пружати им помоћ у борби против дезертификације и/или у ублажавању последица суше, омогућавајући и/или олакшавајући приступ финансијским и/или другим средствима, и унапређујући и финансирајући и/или олакшавајући финансирање трансфера, прилагођавање и приступ одговарајућим еколошким технологијама и вештинама, како је заједнички договорено и у складу са националном политиком, рачунајући на њихово прихватање сузбијања сиромаштва као централне стратегије;
  - (б) настојати да одвајају и достављају значајна средства и/или да увећавају средства за борбу против дезертификације и/или ублажавања последица суше; и
  - (в) помоћи им у јачању капацитета који би омогућио побољшање њихових институционалних основа, као и њихових научних и техничких могућности, сакупљању информација и анализа, и истраживања и развоја у циљу борбе против дезертификације и/или ублажавања последица суше.
- (2) Друге земље Стране на добровољној основи могу пренети угроженим афричким земљама Странама, технологију, знање, вештину, које се односе на борбу против дезертификације и/или изворе финансирања. Трансфери оваквих знања, вештине и метода су олакшани путем међународне сарадње.

ОКВИР СТРАТЕШКОГ ПЛАНИРАЊА ЗА ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

Члан 6.

- (1) Национални акциони програми представљају један од централних интегралних делова ширег процеса формулисања националне политике за одрживи развој угрожених афричких земаља Страна.
- (2) Процес учешћа и консултација ће бити покренут, у који су укључени одговарајући нивои владе, локалне заједнице и невладине организације да би се дала упутства за стратегију, уз флексибилно планирање, могућег максималног учешћа локалног становништва. По потреби, у овај процес могу бити укључене билатералне и мултилатералне агенције за сарадњу на захтев заинтересованих афричких угрожених земаља Страна.

РАСПОРЕД ЗА ПРИПРЕМУ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 7.

У периоду до ступања ове Конвенције на снагу угрожене афричке земље Стране, у сарадњи са другим члановима међународне заједнице, по потреби, колико је то могуће, ће привремено примењивати, оне одредбе ове Конвенције, које се односе на припремање националних, субрегионалних и регионалних акционих програма.

САДРЖАЈ НАЦИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 8.

- (1) У сагласности са чланом 10. Конвенције, свеобухватна стратегија националних акционих програма ће истаћи интегрисане програме локалног развоја за угрожена подручја, базирани на механизмима учешћа и на интеграцији стратегија за искорењивање сиромаштва у напорима за борбу против дезертификације и ублаживање последица суше. Ови програми усмерени су на јачање потенцијала локалних власти и обезбеђење активног учешћа локалног становништва, општина и група са нагласком на образовања, тренинг, мобилизацију невладиних удружења са доказаним искуством и јачањем децентрализованих владиних структура.
- (2) Национални акциони програми, ако буде потребно, укључиваће и следеће опште карактеристике:
  - (а) примену досадашњих искустава у борби против дезертификације и/или ублажавања последица суше у развијању и спровођењу националних програмима деловања, узимајући у обзир социјалне, економске и еколошке услове;
  - (б) утврђивање чинилаца који доприносе дезертификацији и/или суши, и извора доступних и потребних капацитета и успостављање одговарајуће политике и институционалних и осталих одговора и мера неопходних за сузбијање овог феномена и/или за ублаживање њихових последица; и
  - (в) ширење учешћа локалног становништва и општина, укључујући ту и жене, земљораднике и сточаре и додељивања им веће одговорности у управљању.
- (3) Национални акциони програми ће такође, по потреби, предвиђати следеће:
  - (а) мере за побољшање економских услова са циљем искорењивања сиромаштва:
    - (I) повећање могућности за запослењем, посебно за најсиромашније чланове општине, и то:
      - развојем тржишта пољопривредних и сточарских производа,
      - стварањем финансијских инструмената, који одговарају локалним потребама,
      - потпомагањем разноликости у пољопривреди и стварање пољопривредних предузећа, и
      - развојем економских активности пара-пољопривредног и непољопривредног типа;
    - (II) побољшање дугорочно перспективног развоја сеоске економије путем стварања:
      - стимуланса за продуктивне инвестиције и приступ ка средствима за производњу; и
      - политике цена и пореза и комерцијалне праксе која подстиче развој;
    - (III) дефинисање и примена политике становништва и миграције у сврху смањивања притисака становништва на земљиште; и

- (IV) подстицај коришћења култура отпорних на сушу и примена интегралних система сувог ратарења у сврху обезбеђења хране;
- (б) мере за очување природних ресурса:
- (I) осигурање интегралног и одрживог управљања природним ресурсима, укључујући:
- пољопривредно земљиште и пашњаке;
  - биљни покривач и животињски свет;
  - шуме;
  - водне ресурсе; и
  - биолошку разноврсност;
- (II) образовање у сврху јачања јавне свести и кампање о образовању из области заштите животне средине и ширење знања које се односи на одрживо управљање природним ресурсима; и
- (III) обезбеђење развоја и успешног коришћења различитих извора енергије, унапређење алтернативних извора енергије, посебно соларне енергије, енергије ветра и биогаса, и посебних припрема за трансфере, прихватање и прилагођавање одговарајуће технологије у сврху смањивања притиска на слабе природне ресурсе;
- (в) мере за усавршавање институционалне организације:
- (I) одређивање улоге и обавеза централне владе и локалних органа власти у оквиру политике планирања искоришћавања земљишта;
- (II) подстицање политике активне децентрализације, преношење одговорности за управљање и доношење одлука на локалне власти, и охрабривање иницијативе и преузимање одговорности са стране локалне заједнице и стварање локалних структура; и
- (III) прилагођавање, по потребно, институционалног и законског оквира управљања природним ресурсима како би се створила сигурност закупа земљишта за локално становништво;
- (г) мере за продубљивање знања о дезертификацији:
- (I) подстицање истраживања, и прикупљања, обраде и размене информација о научним, техничким и социјално-економским аспектима дезертификације;
- (II) унапређивање националног потенцијала у области истраживања, прикупљања, обрада, размена и анализа информација, како би се повећало разумевање и како би се резултати анализе превели у оперативне термине; и
- (III) подстицање средњерочног и дугорочног проучавања:
- социјално-економских и културних тенденција у угроженим подручјима;
  - квалитативних и квантитативних тенденција у области природних ресурса; и
  - узајамне везе између климе и дезертификације; и
- (д) мере за мониторинг и оцењивање последица суше:
- (I) развијање стратегије за вредновање утицаја природне промењивости климе на процесе суше и дезертификације у региону, и/или искоришћавање сезонских и вишегодишњих

прогноза променљивости климе у напорима на ублажавању последица суше;

- (II) јачање капацитета за рану најаву, успешно пружање интервентне помоћи и помоћи у храни, и модернизовање чувања хране и начина дистрибуције, начина заштите стоке и јавних радова, и алтернативних начина живота у подручјима подложним сушама; и
- (III) надгледање и процена еколошке деградације како би се прикупиле поуздане и правовремене информације о процесу и динамици деградације природних ресурса да би се омогућила боља формулације политике .

ПРИПРЕМА НАЦИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА И СПРОВОЂЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ПОКАЗАТЕЉА

Члан 9.

Свака угрожена афричка земља Страна ће именовати одговарајући национални орган за координацију, који ће деловати као катализатор приликом припреме, спровођења и вредновања свог националног акционог програма. То координационо тело ће у смислу члана 3. и по потреби:

- (а) предузети утврђивање и преглед деловања, почев од локалног вођења консултација који укључује локално становништво и општине и у сарадњи са локалним административним властима, развијеним земљама Странама и владиним и невладиним организацијама, на основама почетних консултација са онима заинтересованим на националном нивоу;
- (б) утврдити и анализирати све препреке, потребе и недостатке који утичу на развој и одрживо коришћење земљишта, и препоручити практичне мере помоћу којих би се избегло понављање потпуном применом уложених напора и реализовало спровођење резултата;
- (в) подстиче, планира и формулише пројектне активности засноване на флексибилним приступима који се узајамно допуњују, да би се тиме обезбедило активно учешће становништва у угрожених подручјима и да се сведе на минимум негативно дејство таквих активности, и приоритизација захтева за финансијском помоћи и техничком сарадњом;
- (г) утврђује одговарајуће проверене показатеље како би се осигурала процена и вредновање националних акционих програма и то краткорочних, средњерочних и дугорочних, и спровођење таквих програма; и
- (д) припрема извештаје о напредовању спровођења националних акционих програма,

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОКВИР СУБРЕГИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 10.

- (1) У складу са чланом 4. Конвенције, афричке земље Стране ће сарађивати на припреми и реализацији субрегионалних програма деловања за Централну, Источну, Северну, Јужну и Западну Африку и у вези с тим могу одредити следеће обавезе надлежним субрегионалним међувладиним организацијама:
  - (а) деловање као фокална тачка у припремним активностима и координисању спровођења субрегионалних акционих програма;

- (б) пружање помоћи у припреми и спровођењу националних акционих програма;
  - (в) олакшавање размене информација, искустава, вештине, као и пружање савета у поновном разматрању националног законодавства; и
  - (г) све остале одговорности које се односе на спровођење субрегионалних акционих програма;
- (2) Специјализоване субрегионалне установе могу пружати помоћ по захтевима и/или им се може поверити одговорност да координирају активности у оквиру њихове надлежности.

САДРЖАЈ И ПРИПРЕМА СУБРЕГИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 11.

Субрегионални акциони програми ће се усмерити на питања која се односе на субрегионални ниво. Они ће утврдити, где је неопходно, механизме управљања заједничким природним ресурсима. Овакви механизми ефикасно решавају прекограничне проблеме, повезане са дезертификацијом и/или сушом и потпомажу усклађено спровођење националних акционих програма. Приоритетне области за субрегионалне акционе програме ће се, по потреби, усмерити на :

- (а) заједничке програме за одрживо управљање прекограничних природних ресурса кроз билатералне и мултилатералне механизме, по потреби;
- (б) координацију програма развоја алтернативних извора енергије;
- (в) сарадњу у области управљања и контроле штеточина, као и болести биљака и животиња;
- (г) јачање капацитета, образовање и активности јавне свести, које се ефикасније остварује или подржава на субрегионалном нивоу;
- (д) научну и техничку сарадњу, нарочито у области климатологије, метеорологије и хидрологије, укључујући и мрежу за сакупљање и оцењивање података, размену информација и контролу над реализацијом пројекта, и координацију и одређивање приоритета истраживања и развојних активности;
- (ђ) системе ране најаве и заједничко планирање мера за ублажавање последица суше, укључујући и мере за решавање проблема који се појављује у вези са миграцијом, изазваном еколошким чиниоцима;
- (е) проучавање размене искустава, нарочито уз учешће локалног становништва и заједница и стварање повољних услова за побољшање праксе и стварањем повољне средине за унапређено управљање земљиштем и примену одговарајућих технологија;
- (ж) јачање капацитета субрегионалних организација у сврху координисања и давања техничких услуга, као и на успостављање и јачање субрегионалних центара и институција; и
- (л) развој политике на областима која имају утицај на угрожена подручја и становништво, као што је трговина, а која укључује политику координисања режима регионалног маркетинга и заједничке инфраструктуре.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОКВИР РЕГИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПРОГРАМА

Члан 12.

- (1) У складу са чланом 11. Конвенције, афричке земаље Стране заједнички одредити процедуре за припрему и спровођење регионалног акционог програма.
- (2) Стране могу пружати потребну подршку одговарајућим афричким регионалним установама и организацијама, да би им омогућиле да помогну афричким земљама Странама у извршавању обавеза које проистичу из Конвенције.

САДРЖАЈ РЕГИОНАЛНОГ АКЦИОНОГ ПРОГРАМА

Члан 13.

Регионални акциони програм укључује мере које се односе на борбу против дезертификације и/или ублажавања последица суше у следећим приоритетним областима, по потреби:

- (а) развој регионалне сарадње и координација субрегионалних акционих програма за изградњу регионалног консензуса по кључним политичким питањима ове области, кроз редовне консултације међу субрегионалним организацијама;
- (б) јачање капацитета у активностима које се боље реализују на регионалном нивоу;
- (в) изналагање решења у сарадњи са међународном заједницом о глобалним економским и друштвеним проблемима, који утичу на угрожена подручја, узимајући у обзир члан 4. тачка 2 (б) Конвенције,
- (г) јачање размене информација и одговарајућих технологија, техничких вештина и одговарајућих искустава међу угроженим афричким земљама Странама и њиховим субрегионима, као и са осталим угроженим подручјима; унапређење научне и техничке сарадње, посебно у области климатологије, метеорологије, хидрологије, развоја водних ресурса и алтернативних извора енергије; координација субрегионалних и регионалних активности истраживања; и утврђивање регионалних приоритета за истраживање и развој;
- (д) координација мреже за систематско праћење и процену и размену информација, као и њена интеграција у мреже широм света; и
- (ђ) координација и јачање субрегионалних и регионалних система ране најаве и интервентних планова у случају суше.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Члан 14.

- (1) У складу са чланом 20. Конвенције и чланом 4. тачка 2, угрожене афричке земље Стране ће настојати да створе микроекономски оквир, који води мобилизацији финансијских средстава и развијању политике и успостављања процедуре за успешније усмеравање средстава до локалних развојних програма, укључујући и кроз невладина удружења, по потреби.

- (2) У складу са чланом 21., тачка 4 и 5 Конвенције, Стране су сагласне да сачине преглед извора финансирања на националном, субрегионалном, регионалном и међународном нивоу ради обезбеђења рационалног искоришћавања постојећих ресурса како би се утврдили недостаци у додељивању средстава, да би се олакшало спровођење акционих програма. Преглед ће бити редовно ревидиран и ажуриран.
- (3) У складу са чланом 7. Конвенције, развијене земље Стране ће наставити да додељују значајна средства и/или повећана средства као и друге облике помоћи угрожених афричких земаља Странама на основу договора о партнерству и договора који су наведени у члану 18., посвећујући, дужну пажњу питањима који се тичу задужености, међународне трговине и трговинских аранжмана у складу са чланом 4. тачка 2 (б) Конвенције.

МЕХАНИЗМИ ФИНАНСИРАЊА

Члан 15.

- (1) У складу са чланом 7. Конвенције наглашавајући приоритет за угрожене афричке земље Стране и узимајући у обзир посебну ситуацију која постоји у овом региону, Стране ће посветити посебну пажњу на спровођење одредаба које произилазе из члана 21. Конвенције, тачака 1 (г) и (д) у Африци, и то нарочито у:
  - (а) олакшавању успостављања механизма, таквих као што су национални фондови за борбу против дезертификације, који обезбеђују усмеравање финансијских средстава до нивоа локалних општина; и
  - (б) јачању постојећих фондова и финансијских механизма на субрегионалном и регионалном нивоима.
- (2) У складу са чланом 20. и 21. Конвенције Стране, које су, такође, чланови владиних тела одговарајућих регионалних и субрегионалних финансијских установа, рачунајући ту и афричку банку и афрички фонд за развој, предузеће напоре да приоритет и важност дају активностима оних установа, које помажу у спровођењу овог прилога.
- (3) Стране ће, према могућностима, ојачати процедуре за усмеравање средстава угроженим афричким земљама Странама.

ТЕХНИЧКА ПОМОЋ И САРАДЊА

Члан 16.

Стране, у оквиру својих могућности, се обавезују да рационализују техничку помоћ афричким земљама Странама и сарадњу са њима, да повећају ефикасност пројеката и програма и то, између осталог:

- (а) ограничавањем трошкова подршке и помоћи, посебно режијских трошкова; у било ком случају такви ће трошкови представљати само одговарајући низак проценат укупног трошка пројекта, како би се максимално повећала успешност пројекта;
- (б) давањем предности компетентним националним стручњацима, или где је то неопходно, компетентним стручњацима унутар субрегиона и/или региона, у изради пројеката, припрема и спровођење, те јачању локалне експертизе онде где она не постоји; и

- (в) ефикасним управљањем и координацијом, као и ефикасним коришћењем одобрене техничке помоћи.

ПРЕНОС, СТИЦАЊЕ, ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРИСТУП ЕКОЛОШКИ ПРИХВАТЉИВИМ ТЕХНОЛОГИЈАМА

Члан 17.

При спровођењу одредаба из члана 18. Конвенције, које се односе на трансфер, стицање знања, адаптацију и развој технологије, Стране се обавезују да дају приоритет афричким земљама Странама, и када је неопходно, с њима развију нове моделе партнерства и сарадње ради јачања капацитета у подручјима научног истраживања и развоја и прикупљања и ширења информација како би их оспособили за спровођење њихових стратегија сузбијања дезертификације и ублажавања последица суше.

КООРДИНАЦИЈА И УГОВОРИ О ПАРТНЕРСТВУ

Члан 18.

- (1) Афричке земље Стране ће координирати припрему, разматрање и спровођење националних, субрегионалних и регионалних акционих програма. Оне ће моћи да укључе у овај процес, по потреби, друге Стране и надлежне међувладине и невладине организације.
- (2) Циљ овакве координације састоји се у обезбеђивању финансијске и техничке сарадње у складу са одредбама Конвенције, као и у обезбеђивању неопходног континуитета у коришћењу и управљању ресурсима.
- (3) Афричке земље Стране ће организовати на националном, субрегионалном и регионалном нивоу процес консултација. Ови процеси консултовања могу:
  - (а) служити као форум за разматрање и склапање споразума о партнерству, заснованих на националним, субрегионалним и регионалним акционим програмима ; и
  - (б) одређивати допринос афричких земаља Страна и других чланова консултативних група у програмима и одређивању приоритета и уговора о показатељима спровођења и вредновања, као и у финансијским уговорима за спровођење.
- (4) Стални Секретаријат може на молбу афричких земаља Страна, у складу са чланом 23. Конвенције, помагати организовање таквог процеса консултација и то:
  - (а) достављањем савета о организацији ефикасних консултативних аранжмана, ослањајући се на искуства из других сличних аранжмана;
  - (б) достављањем информација о значајним билатералним и мултилатералним установама које се односе на консултативне састанке или консултативне процесе и њиховог подстицања за активно учествовање; и
  - (в) достављањем других информација које могу бити од значаја при успостављању и побољшању консултативних аранжмана.
- (5) Субрегионални и регионални координациони органи, нарочито:

- (а) препоручују одговарајућа усаглашавања за уговоре о партнерству;
  - (б) надгледају, процењују и извештавају о спровођењу договорених субрегионалних и регионалних програма; и
  - (в) труде се да обезбеде ефикасну везу и сарадњу међу афричким земљама Странама.
- (6) Учесће у консултативним скуповима је отворено за Владе, заинтересоване групе и донаторе, релевантне органе, фондове и програме из система организације Уједињених Нација, надлежних субрегионалних и регионалних организација и представнике одговарајућих невладиних организација. Учесници сваке консултативне групе ће одредити модалитете њеног управљања функционисања.
- (7) У складу са чланом 14. Конвенције, развијене земље Стране могу развијати, по својој сопственој иницијативи, неформални процес консултација и координација међу собом на националном, субрегионалном и регионалном нивоу, и по захтеву угрожене афричке земље Стране или одговарајуће субрегионалне или регионалне организације, учествовати у националном, субрегионалном и регионалном консултативном процесу, који би вредновао и одговорио потребама за помоћ како би се олакшало спровођење.

ДАЉЕ АКТИВНОСТИ

Члан 19.

Наредне активности из овог Прилога спроводе афричке земље Стране у складу са Конвенцијом на следећи начин:

- (а) на националном нивоу, путем механизма, чији састав одређује свака угрожена афричка земља Страна и који се састоји од представника локалних општина и делује под руководством националног органа за координацију, о коме се говори у члану 9;
- (б) на субрегионалном нивоу, путем мултидисциплинарног научно-техничког консултативног Одбора, чији састав и модалитете делатности одређују афричке земље Стране из тог субрегиона; и
- (в) на регионалном нивоу, путем механизма одређених у складу са одговарајућим одредбама уговора о афричкој економској заједници и афричком научно-техничком саветодавном одборима.

ПРИЛОГ II

ПРИЛОГ О РЕГИОНАЛНОМ СПРОВОЂЕЊУ ЗА АЗИЈУ

ЦИЉ

Члан 1.

Циљ датог Прилога је давање упутства и аранжмана за ефикасно спровођење Конвенције у угроженим земљама Странама азијске регије у погледу њених специфичних услова.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ АЗИЈСКОГ РЕГИОНА

Члан 2.

При извршењу својих обавеза, у складу са одредбама Конвенције, Стране ће, по потреби, узимати у обзир следеће посебне услове, који се у различитом степену могу примењивати на угрожене земље Стране ове регије:

- (а) велики део територије ових земаља је угрожен дезертификацијом или сушом, при чему су ова подручја веома разноврсна с тачке гледишта климе, топографије, коришћења земљишта и социјално економских система;
- (б) јак притисак на природна добра неопходна за обезбеђење средстава за живот;
- (в) постојање система производње, непосредно повезаних за раширено сиромаштво, што води деградацији земљишта и појачаном притиску на сиромашне водне ресурсе;
- (г) значајан утицај услова на светску економију и социјалне проблеме, као што је сиромаштво, лоше здравље и исхрана становништва, недостатак прехранбене снабдевености, миграција, премештање лица и демографска динамика;
- (д) њихови растући, али још увек недовољни потенцијал и институционални оквири ових земаља у области решења националних проблема дезертификације и суше; и
- (ђ) потребу ових земаља за међународном сарадњом ради постизања циљева одрживог развоја, који се односе на борбу против дезертификације и ублажавања последица суше.

ОКВИР ЗА НАЦИОНАЛНЕ АКЦИОНЕ ПРОГРАМЕ

Члан 3.

- (1) Национални акциони програми представљају неодвојиви део шире националне политике одрживог развоја угрожених земаља Страна овог региона.
- (2) Угрожене земље Стране развијаће, по потреби, националне акционе програме у складу са чланом 9. до 11. Конвенције, при чему ће посебно обратити пажњу на члан 10., тачка 2 (ђ). По потреби, агенције за

билатералну и мултилатералну сарадњу могу бити укључене у процес на захтев заинтересоване угрожене земље Стране.

НАЦИОНАЛНИ АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 4.

- (1) У припреми и спровођењу националних акционих програма угрожене земље Стране овог региона у складу својих услова и политике могу, између осталог:
  - (а) именовати одговарајуће органе, одговорне за припрему, координацију и спровођење својих акционих програма;
  - (б) ангажовати угрожено становништво, укључујући и локалне заједнице, у изради, координисању и спровођењу својих акционих програма, кроз локалне консултативне процесе, у сарадњи са локалним властима и надлежних националних и невладиних удружења;
  - (в) вршити анализу стања животне средине у угроженим подручјима са циљем процењивања узрока и последица дезертификације и одређивања приоритетних подручја деловања;
  - (г) оцењивати, уз учешће угроженог становништва, прошлих и текућих програма за борбу против дезертификације и ублажавање последица суше с циљем да се створи стратегија и израда активности у њиховим акционим програмима;
  - (д) припремити техничке и финансијске програме засноване на информацијама произашлим из активности описаних у подчлановима (а) до (г);
  - (ђ) развијати и користити поступке и репере за вредновање спровођења њихових акционих програма;
  - (е) јачање интегралног управљања сливовима, очување земљишних ресурса, и повећање и ефикасно коришћење водних ресурса;
  - (ж) јачати и/или стварати мреже информација, оцена, посматрања и системе ране најаве у регионима подложним дезертификацији и суши, узимајући у обзир климатолошке, метеоролошке, хидролошке, биолошке и друге одговарајуће факторе; и
  - (з) формулисати у духу партнерства, где је укључена, међународна сарадња, укључујући финансијска и техничка средства одговарајуће аранжмане подршке њиховим акционим програмима.
- (2) У складу са чланом 10. Конвенције, свеобухватна стратегија националних акционих програма нагласиће интегрисане локалне развојне програме за угрожена подручја, заснована на механизмима учешћа и интеграције стратегије за искорењавање сиромаштва у напорима за сузбијање дезертификације и ублажавање последица суше. Секторске мере у акционим програмима биће груписане у подручјима приоритета која узимају у обзир и широку разноликост угрожених подручја у регионима наведеним у члану 2. (а).

СУБРЕГИОНАЛНИ И ЗАЈЕДНИЧКИ АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 5.

- (1) У складу са чланом 11. Конвенције угрожене земље Стране, у Азији, могу се међусобно сложити да се консултују и сарађују с другим Странама у вези са припремом и спровођењем субрегионалних или заједничких акционих програма за допуњавање и повећање ефикасности националних акционих програма. У било ком случају надлежне Стране могу се заједно договорити о томе да повере субрегионалним организацијама, укључујући билатералне и националне организације или специјализоване институције, одговорности у вези припреме, координације и спровођења програма. Овакве организације или установе могу, такође, извршавати функције фокалних тачака за подстицање и координацију техничке сарадње сагласно члановима 16. до 18. Конвенције.
- (2) Приликом припрема и остваривања субрегионалних или заједничких акционих програма угрожене земље региона Стране ће предузети, по потреби, да:
  - (а) одређују у сарадњи са националним установама, приоритетне задатке у области борбе против дезертификације и ублажавања последица суше, који могу бити оптимално реализовани помоћу таквих програма, као и одговарајућих активности, које се могу ефикасно спровести у оквиру њих;
  - (б) оцењују оперативне могућности и активности надлежних регионалних, субрегионалних и националних установа;
  - (в) анализирају постојеће програме у вези дезертификације и суше, између свих или појединих Страна овог региона или субрегиона и њихових узајамних веза са националним акционим програмима; и
  - (г) формулишу у духу партнерства, где је укључена међународна сарадња, укључујући финансијска и техничка средства, одговарајуће билатералне и мултилатералне аранжмане подршке програмима.
- (3) Субрегионални или заједнички акциони програми могу укључивати у себе усаглашене заједничке програме за одрживо управљање прекограничних природних ресурса који се односе на дезертификацију и суше, приоритете за координацију и друге активности у области подизања капацитета, научно-техничка сарадња, посебно системе за рану најаву и размену информација, и јачање надлежних субрегионалних и других организација или институција.

РЕГИОНАЛНЕ АКТИВНОСТИ

Члан 6.

Регионалне активности за јачање субрегионалних и заједничких акционих програма могу укључити у себе, мере за учвршћење установа и механизма координације и сарадње на националном, субрегионалном и регионалном нивоу, и помоћ у спровођењу чланова 16. до 19. Конвенције. Ове мере могу такође укључивати:

- (а) подршку и јачање мрежа техничке сарадње;

- (б) припрему пописа технологија, знања, вештина и практичних метода, као и традиционалних и локалних технологија и вештина и подстицај за њихово ширење и коришћење;
- (в) оцењивање потреба за трансфер технологија и подршке у примени таквих технологија; и
- (г) подстицање програма јавне свести и пружања подршке у јачању капацитета на свим нивоима, обуке, истраживање и стварање система развоја људских ресурса.

МЕХАНИЗМИ И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Члан 7.

- (1) Стране ће, имајући у виду значај борбе против дезертификације и ублажавања последица суше у региону Азије, да помогну мобилизацију значајних финансијских средстава и доступност финансијским механизмима у складу са одредбама чланова 20. и 21. Конвенције.
- (2) У сагласности са Конвенцијом и на основу механизма координације, који је предвиђен у члану 8., а, такође, и у складу са својим политикама националног развоја, угрожене земље Стране овог региона ће индивидуално или заједнички:
  - (а) усвојити мере за рационализацију и јачању механизма ради попуне фондова путем јавних и приватних улагања у сврху постизања специфичних резултата у активностима борбе против дезертификације и ублажавања последица суше;
  - (б) одредити захтеве у међународној сарадњи за подршку националних напора, нарочито финансијских, техничких и технолошких ; и
  - (в) помоћи у учешћу билатералних и/или мултилатералних установа у финансијској сарадњи у циљу лакшег спровођења Конвенције.
- (3) Стране учеснице, колико је то могуће, поједноставити поступке за усмеравање фондова до угрожених земаља Страна у региону.

МЕХАНИЗМИ САРАДЊЕ И КООРДИНАЦИЈЕ

Члан 8.

- (1) Угрожене земље Стране и друге Стране у региону, успоставиће механизам путем одговарајућих тела одређених у члану 4. тачка 1 (а), по потреби, у следеће сврхе:
  - (а) размена информација, искуства, знања и вештина;
  - (б) сарадња и координација деловања, укључујући билатералне и мултилатералне споразуме на субрегионалним и регионалним нивоима;
  - (в) подршка научној, техничкој, технолошкој и финансијској сарадњи у складу са члановима 5. до 7;
  - (г) одређивање захтева за спољном сарадњом; и
  - (д) ажурирање и оцена спровођења акционих програма.
- (2) Угрожене земље Стране и друге земље Стране овог региона могу, по потреби, путем одговарајућих органа, који су одређени у складу са чланом 4. тачка 1 (а), на одговарајући начин обављати консултације и координацију

у односу на националне, субрегионалне и заједничке програме деловања. У одговарајућим случајевима они могу ангажовати у том процесу друге Стране и надлежне међувладине и невладине организације. Циљ овакве координације састоји се, посебно, у постизању сагласности за могућностима међународне сарадње у складу са чланом 20. и 21. Конвенције, унапређивање техничке сарадње и усмеравање средстава за ефикасну употребу.

- (3) Угрожене земље Стране овог региона ће одржавати периодично координационе састанке, а Стални Секретаријат може на њихов захтев, у складу са чланом 23. Конвенције, омогућити одржавање оваквих координационих састанака путем:
- (а) давања савета о доношењу мера за успешну координацију, ослањајући се на искуство из других таквих мера;
  - (б) достављања информација надлежним билатералним и мултилатералним агенцијама о координационим састанцима и подстицања њиховог активног учешћа; и
  - (в) достављања других информација, које могу бити корисне за успостављање или побољшање координационих процеса.

П Р И Л О Г III

ПРИЛОГ О РЕГИОНАЛНОМ СПРОВОЂЕЊУ ЗА ЛАТИНСКУ АМЕРИКУ И КАРИБЕ

ЦИЉ

Члан 1.

Циљ овог Прилога састоји се у давању општих упутстава за спровођење Конвенције у региону Латинске Америке и региона Кариба, узимајући у обзир његове посебне услове.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЛАТИНО АМЕРИЧКОГ И КАРИБСКОГ РЕГИОНА

Члан 2.

Стране ће, у складу са одредбама Конвенције, узимати у обзир следеће посебне услове региона:

- (а) постојање широких пространа, која су подложна јаком утицају дезертификације и/или суше, и у којима се уочавају различите карактеристике, зависно од подручја на којима су јављају, овај кумулативан и интензиван процес има негативне социјалне, културне, економске и еколошке утицаје, који су још озбиљнији зато што се у региону налази један од највећих ресурса биолошке разноврсности на свету,
- (б) честа примена неодрживе развојне праксе у угроженим подручјима, представља резултат сложеног узајамног дејства физичких, биолошких, политичких, социјалних, културних и економских фактора, укључујући међународне економске факторе, као што је спољна задуженост, погоршање услова трговине и трговинске праксе, што се негативно одражава на стање тржишта пољопривредних, рибарских и шумских производа; и
- (в) најозбиљнија последица од дезертификације и суше је смањена продуктивност екосистема, која се испољава у смањењу дохотка од земљорадње, сточарства и шумарства, и у смањењу биолошке разноврсности; са социјалне тачке гледишта ова појава проузрокује сиромаштво, миграције, унутрашње кретања становништва, и погоршање квалитета живота; регион ће због тога морати прихватити интегрални приступ у решавању проблема о дезертификацији и суши, путем јачања модела одрживог развоја који прати ситуацију о заштити животне средине, економску и социјалну ситуацију у свакој земљи.

АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 3.

- (1) У складу са Конвенцијом, нарочито са њеним члановима 9. до 11. и узимајући у обзир своју националну развојну политику, угрожене земље Стране овог региона ће, по потреби, припремити и спроводити националне акционе програме о борби против дезертификације и ублажавања последица суше, као интегрални део њихових националних политика за

одрживи развој. У зависности од потреба региона могу се израдити и спроводити субрегионални и регионални програми.

- (2) При припреми својих националних акционих програма угрожене земље Стране овог региона поклањају посебну пажњу члану 10., тачка 2 (ђ) Конвенције.

САДРЖАЈ НАЦИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 4.

У складу са стањем, угрожене земље Стране овог региона могу узети у обзир, између осталог, следећа тематска питања у развијању својих националних акционих стратегија у борби против дезертификације и/или ублажавања последица суше у складу са чланом 5. Конвенције:

- (а) повећање капацитета, образовања и јавне свести, техничке, научне и технолошке сарадње и финансијских средстава и механизма;
- (б) сузбијање сиромаштва и повећање квалитета живота;
- (в) повећање прехранбене сигурности и одрживог развоја и управљање земљорадњом, сточарством, шумском привредом и вишенаменским активностима;
- (г) одрживо управљање природним ресурсима, нарочито национално управљање сливовима;
- (д) одрживо управљање природним ресурсима у подручјима која се налазе на великим надморским висинама;
- (ђ) рационално управљање и очување земљишних ресурса и експлоатација и рационално коришћење водних ресурса;
- (е) формулисање и примена ванредних планова деловања с циљем ублажавања последица суше;
- (ж) поткрепљивање и/или добијање информација, оцењивање и ажурирање и системи ране најаве у подручјима изложеним дезертификацији и суши, узимајући у обзир климатолошке, метеоролошке, хидролошке, биолошке, педолошке, економске и социјалне аспекте;
- (з) развој, управљање и рационално коришћење разних извора енергије, укључујући и коришћење алтернативних извора енергије;
- (и) заштита и одрживо коришћење биолошке разноврсности у складу са одредбама Конвенције о биолошкој разноврсности;
- (ј) анализа демографских аспеката повезаних са процесима дезертификације и суше;и
- (к) стварање или усавршавање институционалних и правних оквира, који обезбеђују примену Конвенције у циљу децентрализације административних структура и функција, који се односе на дезертификацију и сушу, уз учешће угрожених општина и друштва у целини.

НАУЧНА, ТЕХНИЧКА И ТЕХНОЛОШКА САРАДЊА

Члан 5.

У складу са Конвенцијом и посебно њених чланова 16. до 18. и помоћу механизма координације, који је предвиђен у члану 7. угрожене земље Стране овог региона ће, индивидуално или заједнички:

- (а) јачати мреже техничке сарадње и националних, субрегионалних и регионалних информационих система, као и њихову интеграцију у светску мрежу информација;
- (б) припремити преглед постојећих технологија и вештина и спроводити њихово ширење и примену;
- (в) подстичу примену традиционалних технологија, знања, вештина и метода у сагласности са чланом 18. тачка 2 (б) Конвенције;
- (г) утврдити потребе за трансфером технологија; и
- (д) унапређивати развој, прилагођавање, увођење и трансфер одговарајућих постојећих и нових еколошки прихватљивих технологија.

ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ И МЕХАНИЗМИ

Члан 6.

У сагласности са Конвенцијом и нарочито са њеним члановима 20. и 21. и на основу механизма координације који је предвиђен у члану 7., а такође и у складу са својим политикама националних развоја угрожене земље Стране овог региона ће индивидуално или заједнички:

- (а) усвојити мере за рационализацију и јачање механизма финансирања, попуне фондова путем јавних и приватних улагања ради постизања конкретних резултата у борби против дезертификације и ублажавања последица суше;
- (б) одредити потребе о међународној сарадњи за подршку националним напорима;
- (в) потпомоћи учешће билатералних и/или мултилатералних установа за економску сарадњу у циљу лакшег спровођења ове Конвенције.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Члан 7.

(1) Са циљем да се остваре одредбе овог Прилога угрожене земље Стране овог региона ће:

- (а) успоставити и/или јачати националне фокалне тачке за координацију активности у борби против дезертификације и/или ублажавања последица суше; и
- (б) стварати механизме за координацију националних фокалних тачака са циљем:
  - (I) размене информација и искустава;
  - (II) координација активности на субрегионалном и регионалном нивоу;
  - (III) унапређење научне, техничке, технолошке и финансијске сарадње;

(IV) одређивање потреба у спољној сарадњи; и

(V) праћење спровођења акционих програма.

(2) Угрожене земље Стране овог региона ће одржати периодично координационе састанке, и Стални секретаријат може, на њихов захтев, у складу са чланом 23. Конвенције, потпомоћи одржавање оваквих координационих састанака путем:

(а) давања савета о доношењу мера за успешну координацију, ослањајући се на искуство из других таквих мера;

(б) достављања информација надлежним билатералним и мултилатералним агенцијама о координационим састанцима и подстицања њиховог активног учешћа; и

(в) достављања других информација, које могу бити корисне за успостављање или побољшања координационих процеса.

ПРИЛОГ IV

ПРИЛОГ О РЕГИОНАЛНОМ СПРОВОЂЕЊУ ЗА СЕВЕРНИ МЕДИТЕРАН

ЦИЉ

Члан 1.

Циљ овог Прилога састоји се у обезбеђењу упутства и мера потребних за ефикасно спровођење Конвенције у угроженим земљама Странама региона Северног Медитерана, у погледу његових специфичних услова.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ РЕГИОНА СЕВЕРНОГ МЕДИТЕРАНА

Члан 2.

Посебни услови региона Северног Медитерана, према члану 1, укључују:

- (а) семиаридне климатске услове у великим областима, сезонске суше, веома високо колебање количина падавина и изненадне падавине великог интензитета;
- (б) сиромашна и у значајној мери ерозиона земљишта, на којима се лако образује површинска покорица;
- (в) нераван рељеф са оштрим нагибима и веома разноврсни пејзаж;
- (г) уништење шумског покривача на великим површинама услед честих шумских пожара;
- (д) криза традиционалног стања у пољопривреди уз појаву напуштања земљишта и погоршање структуре очуваности земљишта и заштите воде;
- (ђ) нерационална експлоатација водених ресурса, која води наношењу озбиљних штета животној средини, укључујући и хемијско загађење, салинизацију и исцрпљивање водоносних слојева, и
- (е) концентрацију економске активности у приобалним регионима услед ширења урбанизације, индустријске активности, туризма и наводњавање у пољопривреди,

ОКВИР СТРАТЕШКОГ ПЛАНИРАЊА ЗА ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

Члан 3.

- (1) Национални програми деловања представљају један од централних и неодвојивих делова система перспективног планирања у интересу постојаног развоја угрожених земаља-Страна региона Северног Медитерана.
- (2) Процес учешћа и консултација ће бити покренут, у који су укључени одговарајући нивои владе, локалне заједнице и невладине организације да би се дала упутства за стратегију, уз флексибилно планирање, могућег

максималног учешћа локалног становништва, сходно члану 10. тачка 2 (ђ) Конвенције.

ОБАВЕЗА ЗА ПРИПРЕМУ НАЦИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА И РАСПОРЕДА ДЕЛОВАЊА

Члан 4.

Угрожене земље Стране региона Северног Медитерана припремиће националне програме деловања и по потреби, субрегионалне, регионалне или заједничке програме деловања. Припрема оваквих програма завршава се по могућности у најкраћем року.

ПРИПРЕМА И СПРОВОЂЕЊЕ НАЦИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 5.

У припреми и спровођењу националних акционих програма у складу са члановима 9. и 10. Конвенције, свака од угрожених земаља Страна овог региона ће, по потреби:

- (а) именовати одговарајућа тела који су одговорни за припрему, координацију и спровођење свог програма;
- (б) укључити угрожено становништво, укључујући и локалне општине, у изради, координацији и спровођењу програма кроз вођење локалних консултација, у сарадњи са локалним властима и одговарајућим невладиним организацијама;
- (в) начинити преглед стања животне средине на угроженим подручјима са циљем процене узрока и последица дезертификације и одредити приоритетна подручја за деловање;
- (г) проценити, уз учешће угроженог становништва, прошле и текуће програме како би се одредила стратегија и разрадиле активности у акционим програма;
- (д) припремити техничке и финансијске програме засноване на информацији која је добијена као резултат активности наведене у подтачкама (а) - (г);и
- (ђ) развијати и користити поступке и репере за праћење и оцену спровођења програма.

САДРЖАЈ НАЦИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 6.

Угрожене земље Стране овог региона могу укључивати у своје националне акционе програме, мере које се односе на:

- (а) правне, институционалне и административне области;
- (б) начин коришћења земљишта, управљање водним ресурсима, очување земљишта, шумарство, пољопривредне делатности и управљање пашњацима;
- (в) управљање и очување дивљих и других облика биолошке разноврсности,

- (г) заштиту од шумских пожара;
- (д) унапређење алтернативних начина живота; и
- (ђ) истраживање, обуку и јавну свест.

СУБРЕГИОНАЛНИ, РЕГИОНАЛНИ И ЗАЈЕДНИЧКИ АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 7.

- (1) Угрожене земље Стране овог региона могу, у складу са чланом 11. ове Конвенције, припремити и спроводити субрегионалне и/или регионалне акционе програме, да би се допунила и повећала ефикасност националних програма деловања. На аналоган начин две или више земаља Стране овог региона могу се договорити да припреме заједничке акционе програме.
- (2) У изради и спровођењу субрегионалних, регионалних или заједничких акционих програма примењују се "mutatis mutandis" одредбе чланова 5. и 6. Поред тога, овакви програми могу обухватити вршење истраживања и развојних активности везано за одабране екосистеме на угроженим подручјима.
- (3) У припреми и спровођењу субрегионалних, регионалних или заједничких акционих програма, угрожене земље Страна овог региона ће, по потреби:
  - (а) одредити, у сарадњи са националним установама, националне циљеве везане за дезертификацију, који се лакше могу достићи помоћу оваквих програма и одговарајућих активности помоћу којих се могу ефикасно остварити;
  - (б) проценити оперативне капацитете и активности одговарајућих регионалних, субрегионалних и националних установа; и
  - (в) проценити постојеће програме који су везани за борбу против дезертификације, међу Странама овог региона и њиховог односа са националним акционим програмима.

КООРДИНАЦИЈА СУБРЕГИОНАЛНИХ, РЕГИОНАЛНИХ И ЗАЈЕДНИЧКИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 8.

Угрожене земље Стране, које припремају субрегионалне, регионалне или заједничке акционе програме, могу основати координациони одбор састављен од представника сваке угрожене земље Стране, који ће надгледати напредак у борби против дезертификације, хармонизацију националних акционих програма, припремати препоруке за различите фазе припреме и спровођење субрегионалних, регионалних или заједничких акционих програма, и деловати као фокална тачка за унапређење координације техничке сарадње у складу са члановима 16. до 19. ове Конвенције.

НЕМОГУЋНОСТ ПРИМАЊА ФИНАНСИЈСКЕ ПОМОЋИ

Члан 9.

У спровођењу националних, субрегионалних, регионалних и заједничких акционих програма, угрожене развијене земље Стране овог региона немају право на добијање финансијске помоћи у оквиру ове Конвенције.

**КООРДИНАЦИЈА СА ДРУГИМ
СУБРЕГИОНИМА И РЕГИОНИМА**

Члан 10.

Субрегионални, регионални и заједнички акциони програми у региону Северног Медитерана могу се припремати и спроводити у сарадњи са другим субрегионима и регионима, посебно са оним Северне Африке.

ПРИЛОГ V

ПРИЛОГ О РЕГИОНАЛНОМ СПРОВОЂЕЊУ ЗА ЦЕНТРАЛНУ И ИСТОЧНУ ЕВРОПУ

ЦИЉ

Члан 1.

Сврха овог Прилога је да се обезбеде упутства и решења за успешно спровођење Конвенције у угроженим земљама Странама региона Централне и Источне Европе, у погледу његових посебних услова.

ПОСЕБНИ УСЛОВИ РЕГИОНА ЦЕНТРАЛНЕ И ИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ

Члан 2.

Посебни услови региона Централне и Источне Европе из члана 1., који се у различитом степену односе на угрожене земље Стране овог региона, обухватају:

- (а) специфичне проблеме и изазове везане за текући процес економске транзиције, укључујући макроекономске и финансијске проблеме и потребу за јачањем социјалног и политичког оквира за економске и тржишне реформе;
- (б) разноврсност облика деградираног земљишта у различитим екосистемима овог региона, укључујући и последице суше и ризике десертификације у регионима подложним ерозији земљишта узрокованих водом и ветром;
- (в) кризне услове у пољопривреди услед смањивања површине обрадивог земљишта, проблема везаних за неодговарајуће системе наводњавања и постепеног погоршавања структура за очување тла и воде;
- (г) неодрживу експлоатацију водних ресурса која доводи до озбиљних еколошких штета, укључујући и хемијско загађивање, салинизацију и исцрпљивање водоносних слојева;
- (д) губитке шумског покривача услед климатских фактора, последице загађења ваздуха и честих шумских пожара;
- (ђ) коришћење неодрживе развојне праксе у угроженим областима, као резултат сложених интеракција физичких, биолошких, политичких, социјалних и економских фактора;
- (е) ризике који доносе све веће економске тешкоће и погоршавање социјалних услова у областима угроженим деградацијом земљишта, десертификацијом и сушом;
- (ж) потребу да се поново размотре циљеви истраживања и политика и законодавни оквир за одрживо руковање природним ресурсима;и
- (з) отварање региона за ширу међународну сарадњу и остваривање широких циљева одрживог развоја.

АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 3.

- (1) Национални акциони програми ће бити саставни део оквирне политике одрживог развоја и на одговарајући начин се баве разним облицима деградације земљишта, дезертификацијом и сушом која погађа угрожене земље Стране.
- (2) Процес учешћа и консултација ће бити покренут, у који су укључени одговарајући нивои владе, локалне заједнице и невладине организације да би се дала упутства за стратегију, уз флексибилно планирање, могућег максималног учешћа локалног становништва, сходно члану 10., тачка 2 (ђ) Конвенције. По потреби, у овај процес могу бити укључене билатералне и мултилатералне агенције за сарадњу на захтев заинтересованих угрожених земаља Страна.

ПРИПРЕМА И СПРОВОЂЕЊЕ НАЦИОНАЛНИХ АКЦИОНИХ ПРОГРАМА

Члан 4.

У припремању и спровођењу националних програма акције сходно члановима 9. и 10. Конвенције, свака угрожена земља Страна овог региона ће, према потреби:

- (а) одредити одговарајућа тела надлежна за припрему, координацију и спровођење свог програма;
- (б) укључити угрожено становништво, укључујући и локалне заједнице, у израду, координацију и спровођење програма преко локално вођеног консултативног процеса, уз сарадњу локалних власти и одговарајућих невладиних организација;
- (в) обављати преглед стања животне средине у угроженим областима да би се проценили узроци и последице дезертификације и утврдиле приоритетне области деловања;
- (г) процењивати, уз учешће угроженог становништва, прошле и текуће програме како би развила стратегију и разраду мера у акционом програму;
- (д) припремити техничке и финансијске програме на основу информација добијених кроз активности из подтачкама (а) до (д); и
- (ђ) развијати и користити процедуре и репере за праћење и процењивање спровођења програма.

ПОДРЕГИОНАЛНИ, РЕГИОНАЛНИ И ЗАЈЕДНИЧКИ АКЦИОНИ ПРОГРАМИ

Члан 5.

- (1) Угрожене земље Стране овог региона, у складу са члановима 11. и 12. Конвенције, могу да припреме и примене подрегионалне и/или регионалне акционе програме како би допуниле и повећале успешност и ефикасност националних акционих програма. Две или више угрожене земље Стране овог региона могу да се између себе договоре о примени заједничког акционог програма.

- (2) Такви програми могу да буду припремљени и спроведени у сарадњи са другим Странама или регионима. Циљ такве сарадње био би да се обезбеди повољно међународно окружење и да се олакша пружање финансијске и/или техничке подршке или других облика помоћи ради ефикаснијег решавања питања дезертификације и суше на различитим нивоима.
- (3) Одредбе чланова 3. и 4. ће се примењивати, "mutatis mutandis", у припреми и спровођењу подрегионалних, регионалних и заједничких акционих програма. Уз то, такви програми могу да обухвате обављање истраживачких и развојних активности у вези са одабраним екосистемима у угроженим областима.
- (4) У припремању и спровођењу подрегионалних, регионалних или заједничких акционих програма угрожене земље у региону Стране ће, по потреби:
  - (а) утврдити, у сарадњи са националним институцијама, националне циљеве који се односе на дезертификацију који се у таквим програмима могу успешније остварити, и одговарајуће активности кроз које могу да буду успешно реализовани;
  - (б) оценити оперативне капацитете и активности надлежних регионалних, подрегионалних и националних институција;
  - (в) проценити постојеће програме који се односе на дезертификацију међу Странама овог региона и њихов однос према националним акционим програмима; и
  - (г) разматрати мере за координацију подрегионалних, регионалних и заједничких акционих програма, укључујући, по потреби, оснивање координационих одбора састављених од представника сваке заинтересоване угрожене земље Стране да би извршили преглед о напретку у борби против дезертификације, усаглашавали националне акционе програме, давали препоруке у различитим фазама припреме и спровођења подрегионалних, регионалних или заједничких програма деловања, и деловали као фокалне тачке за унапређење и координацију техничке сарадње сходно члановима 16. до 19. Конвенције.

ТЕХНИЧКА, НАУЧНА И ТЕХНОЛОШКА САРАДЊА

Члан 6.

Сходно циљевима и принципима Конвенције, Стране овог региона ће, појединачно или заједно:

- (а) унапредити јачање мреже научно-техничке сарадње, показатеља праћења и информативних система на свим нивоима, као и њихову интеграцију, по потреби, у светске системе информисања; и
- (б) унапредити развој, прилагођавање и трансфер одговарајућих постојећих и нових еколошких технологија у оквиру и изван региона.

ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ И МЕХАНИЗМИ

Члан 7.

Сходно циљевима и принципима Конвенције, угрожене земље Стране овог региона ће, појединачно или заједно:

- (а) усвојити мере да рационализују и јачају механизме за обезбеђивање средстава кроз јавно и приватно инвестирање ради постизања конкретних резултата у акцији борбе против деградације земљишта и дезертификације и ублажавања последица суше;
- (б) одредити захтеве о међународној сарадњи у подршци националним напорима, на тај начин стварајући, посебно, повољно окружење за инвестиције и подстичући активну политику инвестирања и обједињени приступ успешној борби против дезертификације, укључујући и рано откривање проблема проузрокованих овим процесом;
- (в) тражити учешће билатералних и/или мултилатералних партнера и институција за финансијску сарадњу ради обезбеђивања спровођења Конвенције, укључујући програмске активности које узимају у обзир специфичне потребе угрожених земаља Страна овог региона; и
- (г) проценити могући утицај члана 2. (а) на примену чланова 6, 13. и 20. и других сродних одредаба ове Конвенције.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР

Члан 8.

- (1) Да би се овај Прилог извршио, Стране у региону ће:
  - (а) поставити и/или ојачати националне фокалне тачке за координисање акције у борби против дезертификације и/или за ублажавање последица суше; и
  - (б) разматрати механизме за јачање регионалне сарадње, по потреби.
- (2) Стални Секретаријат може, на захтев Страна овог региона сходно члану 23. Конвенције, да олакша сазивање координационих састанака у региону тако што ће:
  - (а) давати савет о доношењу мера за успешну координацију, ослањајући се на искуство из других таквих мера; и
  - (б) пружати друге информације које могу да буду од значаја за покретање или поспешивање процеса координације.”

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.